

MILÉNIUM 04
INSPIROVANO SÉRIÍ
STIEGA LARSSONA

**DAVID
LAGERCRAANTZ**
DÍVKA
V PAVOUČÍ
SÍTI

HOST

MILÉNIUM 04

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

1999 - 2000

DAVID
LAGERCRANIZ
DÍVKA
V PAVOUČÍ
SÍTI

**DAVID
LAGERCRAINTZ**

**DÍVKA
V PAVOUČÍ
SÍTI**

BRNO 2015

Det som inte dödar oss

Copyright © David Lagercrantz, first published by Norstedts, Sweden, in 2015. Published by agreement with Norstedts Agency.

Cover photo © Vojtěch Vlček, 2015

Translation © Azita Haidarová, 2015

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2015
(elektronické vydání)

ISBN 78-80-7491-619-9 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7491-620-5 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7491-621-2 (Formát MobiPocket)

PROLOG

O rok dříve za rozbřesku

Na počátku tohoto příběhu je sen, jenž sám o sobě není nikterak mimořádný, pouhý sen o ruce rytmicky a soustavně bušící do matrace ve starém pokoji na Lundske ulici.

Lisbeth Salanderovou přesto vytáhne z postele už za svítání. Ta se pak posadí k počítači a hon začíná.

Díl 01

BDĚLÉ OKO

1. až 21. listopadu

NSA, Národní bezpečnostní agentura, je federální instituce Spojených států amerických spadající pod ministerstvo obrany. Její centrála sídlí ve Fort Meade ve státě Maryland u dálnice Patuxent.

NSA se od svého založení v roce 1952 zabývá komunikačními výzvědnými aktivitami — dnes zejména prostřednictvím internetu a telefonických odposlechů. Agentura si stále přisvojuje nové pravomoci a každý den zachytí přes dvacet miliard hovorů a elektronických zpráv.

KAPITOLA 01

Počátek listopadu

Frans Balder se vždy považoval za mizerného tátu.

Přestože Augustovi bylo již osm let, Frans se dosud o plnění svých otcovských povinností ani jedinkrát nepokusil a nyní, když se k tomu konečně odhodlal, mu bylo pořádně úzko. Cítil však, že se tomu nemůže vyhnout. Chlapec určitě nemá u jeho bývalé manželky a toho zatraceného Lasseho Westmana na různých ustláno.

Frans Balder dal výpověď ve svém dosavadním zaměstnání v Silicon Valley a odletěl domů. Na letišti Arlanda zažil teplotní šok a při čekání na taxík se roztrásl zimou. Byl to psí nečas. Do tváře ho bičoval déšť, smýkala s ním vichřice a Frans se už aspoň postě v duchu sám sebe ptal, jestli skutečně učinil správné rozhodnutí.

Právě on, do sebe zahleděný sobec, se má stát tátou na plný úvazek — není to čiré bláznovství? Stejně dobře by mohl nastoupit jako ošetřovatel do zoo. Děti i praktický život pro něj byly velkou neznámou, a co bylo ze všeho nejpodivnější, nikdy to po něm ani nikdo nepožadoval, žádná matka ani babička ho neuhála a nenaléhala, aby se ujal své zodpovědnosti.

Rozhodl se dobrovolně. Nyní si však jasně uvědomil, že navzdory rozhodnutí soudu, který dítě svěřil do péče matce, hodlá bez varování vtrhnout do bytu své exmanželky a chlapce si beze všeho odvést. Určitě se tam strhne pořádná mela. Ten hajzl Lasse Westman mu bezpochyby dá jakseptří na frak, ale kostky jsou vrženy. Frans skočil do taxíku s řidičkou, která freneticky žvýkala

a snažila se s ním zapříst hovor, ovšem podobné pokusy by zkrachovaly i za jeho světlejších dní. Frans Balder byl odjakživa na slovo skoupý.

Seděl na zadním sedadle a přemýšlel o svém synovi i o všem ostatním, co se poslední dobou událo. August nebyl jedinou ani hlavní příčinou toho, že dal v Solifonu výpověď. Celý Fransův život se ocitl v přelomové fázi a on na okamžik zapochyboval, jestli to zvládne. Cestou do Vasovy čtvrti v něm byla malá dušička. Měl sto chutí se na všechno vykašlat, ale ovládl se a vytrval. Teď už nemůže couvnout.

Na Tórově ulici zaplatil taxikářce, vzal si zavazadla, nechal je stát před vchodem a s prázdnou cestovní taškou, v níž byla pouze ohmataná mapa světa, zakoupená na mezinárodním letišti v San Francisku, vyběhl po schodech k bytu. Bez dechu stanul přede dveřmi, zavřel oči a představoval si všemožné scény, hádky a zuřivé výbuchy. A nebylo by divu. Nikdo přece jen tak nevrází do cizího bytu a nevytrhne dítě z jeho domácího prostředí, a už vůbec ne táta, jehož dosavadní péče spočívala pouze v placení alimентů. Ale nyní nastala nouzová situace, alespoň Fransovi to tak připadalo, a proto vypnul prsa a zazvonil, ačkoli měl sto chutí vzít nohy na ramena.

Po dlouhém čekání se dveře rozletěly a objevil se sám Lasse Westman s pronikavě modrýma očima, mohutným hrudníkem a odulými pysky, které byly zřejmě stvořeny jen k tomu, aby z nich padaly jedovaté poznámky. Právě díky nim na filmovém plátně tak často zpodobňoval zlovolné padouchy, avšak žádná z těchto rolí — o tom byl Frans Balder plně přesvědčen — ani zdaleka nevystihovala jeho padoušství v civilním životě.

„No to mě podrž,“ ucedil Lasse Westman. „To je překvápko — sám pan génius osobně.“

„Přišel jsem si pro Augusta,“ oznámil mu Frans.

„Cože?“

„Chci si ho vzít k sobě.“

„Ty si děláš srandu.“

„Nikdy jsem si ji nedělal mín,“ opáčil Frans Balder a vzápětí se z místnosti nalevo vynořila jeho exmanželka Hanna. Z její bývalé

krásy toho přirozeně moc nezbylo. Na vině byla přemíra trápení a pravděpodobně i cigaret a alkoholu. Přesto se Frans neubrání nečekanému rozechvění, zvláště když si všiml modřiny na Hannině krku. Zdálo se, že mu chce říct něco na uvítanou, ale než stačila otevřít pusku, znovu spustil Lasse Westman.

„A co to, že se o kluka najednou tak zajímáš?“

„Už toho bylo dost. August potřebuje bezpečné zázemí.“

„A ty mu ho jako zaručíš, ty pošahanej vynálezče? Copak ty se zmůžeš na něco jinýho než na čumění do počítače?“

„Změnil jsem se,“ prohlásil Frans a připadal si nesmírně pateticky, hlavně proto, že ve skutečnosti se nezměnil ani za mák.

Obrovitý hromotluk Lasse, překypující potlačovanou zlostí, vyrazil přímo k němu a Frans se zachvěl. Bylo mu jasné, že proti útoku tohohle pošuka nemá nejmenší šanci a že celý jeho plán je čirá utopie. K žádnému výbuchu ani k žádné násilné scéně však kupodivu nedošlo; na Lasseho tváři se objevil jízlivý úšklebek a pak následovala slova:

„Ale to je naprostá bomba!“

„Jak to myslíš?“

„Že už bylo načase, co říkáš, Hanno? Pan Zaneprázdněný se konečně uráčil vzít na sebe odpovědnost. Bravo, bravo!“ pokračoval Lasse Westman a teatrálně zatleskal, což Franse Baldera vyděsilo ze všeho nejvíc — že se dokážou chlapce tak snadno zbavit.

Po víceméně symbolických protestech ho zavedli do synova pokoje. Kdoví, možná pro ně August byl jen obtížným břemenem. Hanna na Franse vrhala nevyzpytatelné pohledy, ruce se jí třásly, zuby měla zaťaté, ale moc se nevyptávala. Měla by ho podrobit křížovému výslechu, vyrukovat na něj s tisícem požadavků a doporučení a zneklidňovat se tím, že chlapci obrátí život vzhůru nohama. Ale ona jen řekla:

„Jsi si opravdu jistý, že to zvládneš?“

„Jsem si jistý,“ odpověděl Frans a vstoupil do Augustova pokojíčku. Poprvé po více než roce spatřil svého syna a zastyděl se.

Jak jen jim ho mohl nechat napospas? August byl zvláštní, útlý, půvabný chlapeček s hustými vlnitými vlásky a vážnýma modrýma očima, právě plně zaujatýma obrovskou skládankou

plachetnice. Vypadalo to, jako by celou svou bytostí křičel: „Nerušte mě!“ Frans pomalu zamířil k synovi, jako by se blížil k nějakému cizímu, nevypočitatelnému stvoření.

Přesto se mu podařilo přitáhnout chlapcovu pozornost, vzít ho za ruku a odvést na chodbu. Na ten okamžik nikdy nezapomene. Co si asi myslel August? Co se mu honilo hlavou? Nepodíval se ani na něj, ani na matku, veškerá slova na rozloučenou a mávání zjevně ignoroval a pak s otcem zmizel ve výtahu. Takhle jednoduché to bylo.

August byl autista. Přestože se rodičům nedostalo žádné jednoznačné diagnózy, chlapec patrně trpěl nějakou vývojovou poruchou, i když zdálky to vypadalo přesně naopak. Hochův vznešený, soustředěný obličej obestírala zvláštní aura a vyzářovala z něj královská povýšenost, s níž shlížel na okolní svět. Když se však na něj člověk zadíval z větší blízkosti, zdálo se, jako by chlapcovy oči pokrývala jakási šedá mázdra, a navíc ze sebe dosud nevypravil ani slovíčko.

Tím se vymykal veškerým prognózám vyřčeným v druhém roce jeho života. Lékaři tehdy prohlašovali, že August zřejmě patří k menšině autistických dětí, u nichž nedošlo ke snížení rozumových schopností, a kdyby podstoupil intenzivní kognitivně-behaviorální terapii, měl by docela slušné vyhlídky. Ale celé to dopadlo jinak, než jak všichni doufali, a Frans Balder upřímně řečeno neměl ani tušení, jaké odborné pomoci a podpory se chlapci dostalo, a stejně tak nevěděl zhola nic o jeho školním vzdělání. Odjakživa si žil ve svém vlastním světě, pak odletěl do Spojených států a se všemi se rozhádal.

Zachoval se tehdy jako naprosté hovado. Teď musí svou vinu napravit a o syna se postarat, a pustil se do toho se vši vervou. Objednal si odborné časopisy, obvolal specialisty a pedagogy a okamžitě mu bylo jasné, že alimenty, které na Augusta posílal, nebyly použity v synův prospěch, nýbrž padly na výstřelky a hráčské dluhy Lasseho Westmana. Chlapec ztratil o všechno zájem, ustrnul ve svých nutkavých rituálech a zřejmě utrpěl ještě mnohem horší újmu — a právě to byl důvod Fransova návratu.

Ozvala se mu totiž dětská psychologka a sdělila mu, že ji znepokojují podivné modřiny na chlapcově těle, které ostatně viděl i sám Frans. Paže, nohy, hrudník a ramena byly přímo poseté podlitinami. Podle Hanny si je chlapec způsobil sám během záchvatů, kdy sebou nepřítčně mlátil. Frans Balder takový amok viděl na vlastní oči hned druhý den a bytostně to s ním otrásl. Přesto se nedokázal zbavit dojmu, že modřiny hochovým pohybům tak docela neodpovídají.

Získal podezření, že matka s otčímem chlapci fyzicky ubližují, a obrátil se na pediatra a jednoho svého známého, bývalého policistu. Ačkoli nemohli jeho podezření s jistotou potvrdit, Franse pomýšlení na týrání stále více zneklidňovalo, a tak sepsal řadu upozornění a oznámení, která rozeslal na různé instituce. Skoro to vypadalo, jako by přitom na syna zapomněl. Zapomenout na Augusta bylo velmi snadné. Hoch většinou vysedával na podlaze v pokojíku s výhledem na moře, který mu otec zařídil ve své vile na Saltsjöbadenu, a věnoval se svým beznadějně složitým skládkám o stovkách dílů, které virtuózně sestavil, aby je vzápětí zase rozházel a pak začal nanovo.

Zpočátku na něj Frans fascinovaně hleděl a připadalo mu, jako by sledoval umělce při práci. Živil v sobě naději, že k němu chlapec zničehonic vzhledne a pronese něco úplně dospělého. August však ze sebe nikdy nevypravil ani slovíčko, a pokud vůbec od svého puzzle zvedl hlavu, zamířil očima k oknu a slunečnímu světlu, odrážejícímu se na vodní hladině, a na otce ani nepohlédl. Nakonec ho Frans nechal na pokoji. Dovolil chlapci, ať si ve svém království vysedává o samotě. Z domu ho dostal vlastně jen několikrát, syn nechtěl chodit dokonce ani na zahradu.

Z čistě právního hlediska neměl dosud na péči o chlapce nárok, a protože nechtěl nic riskovat, než se celá záležitost vyřeší, najal si hospodyni Lottie Raskovou, která se starala o veškeré nákupy, vaření a úklid. V praktických věcech se Frans Balder příliš nevyznal. Byl machr přes počítače, ale jinak se k ničemu nehodil, a jak běžel čas, stále déle vysedával nad svými algoritmy a nad korespondencí s advokáty a v noci spal stejně mizerně jako v USA.

Nad hlavou se mu stahovala bouřková mračna a on každý večer vypil láhev vína, obyčejně z italského Amaronu, to mu ale pomohlo jen na chvíli. Cítil se stále hůř a v duchu snil o tom, že se někam vypaří, že se zašije na nějakém nehostinném místě daleko od civilizace. Až jednou, jednu listopadovou sobotu, se stalo něco podivného. Byl chladný větrný večer, Frans s Augustem kráčeli po Kruhové ulici na Söderu a trásli se zimou.

Byli na večeři u Farah Šarífové na Zinkenské ulici a August už měl být dávno v posteli. Večeře se však poněkud protáhla a Frans Balder toho namluvil víc, než bylo zdrávo. Farah Šarífová dokázala lidem rozvázat jazyk a přimět je, aby před ní otevřeli srdce. Znali se ze studií výpočetní techniky na Imperial College v Londýně a Farah patřila k hrstce jedinců v zemi, již dosahovali Fransovy úrovně, tedy přinejmenším byla jednou z mála, kdo dokázal sledovat jeho myšlenky, a pro Franse bylo nesmírně úlevné hovořit s někým, kdo mu rozumí.

Mimoto ho Farah přitahovala, ale navzdory veškerým pokusům se mu ji nikdy nepodařilo svést. Frans Balder nebyl žádným přeborníkem v lámání ženských srdcí, tentokrát se mu však dostalo objetí na rozloučenou, které záhy přešlo v polibek, což považoval za velký úspěch, a právě na její polibek myslel, když spolu s Augustem procházel kolem sportovního hřiště na Zinkenu.

Rozhodl se, že si napříště zajistí hlídání, a pak, možná... kdo ví? Nedaleko se rozštěkal pes, potom vykřikla nějaká žena, těžko říct, zda vzrušením, nebo radostí, a Frans se zahleděl ke křižovatce na Hornově ulici, kde si chtěl zastavit taxík, případně odjet metrem na Stavidlo. Ve vzduchu byl cítit déšť a na přechodu naskočila červená. Na druhé straně ulice stál ošuntělý čtyřicátník, který Fransovi připadal jaksi povědomý, a právě v tom okamžiku vzal Augusta za ruku.

Chtěl se jen ujistit, že syn stojí vedle něj na chodníku, ale vtom to ucítil: napjaté svaly v chlapcově ruce, jako by na něco prudce zareagoval. Kromě toho měl jasný, pronikavý pohled, jako by z něj někdo mávnutím kouzelného proutku sňal obvyklou mázdru, a nebyl zahleděný kamsi do svého nitra, naopak se zdálo, jako by o křižovatce a přechodu věděl víc, než co je dopřáno

ostatním smrtelníkům. Frans zůstal bez hnutí na místě, přestože se rozsvítila zelená.

Nechal tam syna stát a sledovat scenerii, jež ho zaujala, a přitom se ho zmocnilo podivné pohnutí. Byl to jen pohled, nic víc, a kromě toho August nepůsobil nijak šťastně ani vesele. Přesto Fransovi připomněl cosi vzdáleného a zapomenutého, zasutého hluboko v jeho mysli, a on poprvé po dlouhé době pocítil skutečnou naději.

KAPITOLA 02

20. listopadu

Mikael Blomkvist spal jen několik hodin, protože většinu noci probděl nad detektivkou od Elizabeth Georgeové, což nebyl právě nejmoudřejší počin. Dopoledne je v redakci čeká proslav nového guru Oveho Levina z koncernu Serner Media, jehož obsahem bude programové prohlášení týkající se časopisu *Milénium*, a on by měl být na nadcházející bitvu připravený a odpočatý.

Neměl však nejmenší chuť chovat se moudře, a kromě toho měl prachmizernou náladu. Znechuceně se vyhrabal z postele a na kávovaru Jura Impressa x7, který mu kdysi donesl poslíček se vzkazem: „Jak říkáš, stejně s tím neumím zacházet“, si udělal mimořádně silné cappuccino. Nyní stál přístroj v kuchyni jako připomínka starých dobrých časů. Mikael už dávno nebyl s odesílatelkou v žádném kontaktu a ani jeho práce mu nepřišla nijak zvlášť povzbudivá.

Minulý víkend dokonce zvažoval, zda by si neměl najít něco jiného, což byla v případě člověka jako Mikael Blomkvist, pro kterého bylo *Milénium* vášní a tak či onak s ním souvisela většina nejlepších a nejpřevratnějších událostí jeho života, dost drastická myšlenka. Ale nic netrvá věčně, ani láska k *Miléniumu*, a vlastnictví časopisu zabývajícího se investigativní novinářinou není žádné terno.

Všechny časopisy s velkými ambicemi pomalu vykrvácely a Mikael se nedokázal zbavit pocitu, že jeho vlastní vize *Milénia* je možná z vyšší perspektivy nanejvýš lákavá a pravdivá, ale přesto jí nedokáže zajistit finance nutné k přežití. Odešel do obývacího

pokoje, usrkával kávu a vyhlížel oknem na Rytířský průliv. Venku zuřila hrozná bouřka.

Babí léto přetrvávalo dlouho do října a zahradní restaurace měly letos otevřeno mnohem déle než obvykle, pak ale nastoupil pošmourný podzim s neustálými vichry a průtržemi mračen a lidé chodili shrbení a zachumlaní v kabátech. Mikael za celý víkend nevystrčil nos, a nebylo to jen kvůli počasí. Spřádal velkolepé plány na odvetu, ty se ale nakonec rozplynuly vniveč. Nic z toho se mu vůbec nepodobalo.

Nemá hroší kůži, nemá náladu na to, aby se do něj pořád někdo strefoval, a na rozdíl od spousty tuzemských mediálních žraloků netrpí nabubřelým egem, které by musel neustále přizívat a něco si dokazovat. Nelze však popřít, že má za sebou několik nevalných let, a kromě toho sotva před měsícem uveřejnil ekonomický reportér William Borg v Sernerově plátku v rubrice *Business Life* sloupek s názvem „Mikael Blomkvist má svůj vrchol už za sebou“.

Sama skutečnost, že článek vůbec vyšel a že si na něm všichni smlsli, byla jasnou známkou toho, že Blomkvist je stále pevný v kramflecích. Mimoto Borgův text nikomu nepřipadal právě brilantní ani originální a člověk by nad ním klidně mohl mávnout rukou a považovat ho za útok nepřejícího kolegy. Celá kauza se však z jakéhosi nepochopitelného důvodu děsivě nafoukla, ačkoli zpočátku ji člověk mohl brát jako specifickou diskusi o reportérském řemesle: jak se novináři „jako Blomkvist po celou dobu neustále pídí po ekonomických pochybeních a zuby nehty se drží zastaralé novinářiny sedmdesátých let“, ačkoli by spíše měli — jako William Borg — „hodit veškerou závist přes palubu a nezavírat oči před přínosy předních podnikatelů, kteří rozhýbali Švédsko“.

Debata však krůček po krůčku opouštěla seriózní koleje a záštitně osočovala Blomkvista, že v posledních letech značně zaostává, protože zjevně vychází z faktu, že „všichni velkopodnikatelé jsou lotři“, a proto jsou jeho články „příliš tvrdé a zaslepené“. A jak vidno, v budoucnu člověk za takové názory šeredně pyká. Špetky soucitu se dostalo dokonce i starému arcilumpovi Hansi-Eriku Wennerströmovi, kterého Blomkvist údajně uštval k smrti,

a přestože seriózní média přistupovala k věci zdrženlivě, sociální sítě chrlily jednu urážku za druhou, přičemž útoky nepřicházely pouze od ekonomických žurnalistů a představitelů hospodářské sféry, kteří využili příležitosti a slétkli se na oslabeného nepřítele jako supi.

Mnozí mladší pisálci díky tomu získali jedinečnou příležitost se zviditelnit a svorně poukazovali na to, že Mikael Blomkvist není schopen moderního myšlení, není na Facebooku ani na Twitteru a působí spíš jako zastaralá relikvie z dob dávno minulých, kdy se peníze sypaly ze všech stran a novináři si mohli dovolit smolit sebetlustější bichle. Jiní zase vytvářeli jedovaté hashtagy jako *#zablomkvistovýchčasů* a podobně. Celé to byla snůška pitomostí a Mikaela by nikdy ani nenapadlo se jimi zabývat, tedy přinejmenším si to namlouval.

V jeho prospěch však nemluvil ani fakt, že slavná doba Zalaščenkovy aféry byla dávno pryč a *Milénium* se opravdu ocitlo v krizi. Časopis díky jednadvaceti tisícům předplatitelů sice zatím přežíval, ale zisky z inzerce výrazně poklesly, a navíc už neměli k dispozici žádné mimořádné příjmy z prodeje úspěšných knih. Koncern Vanger byl rozvrácený vnitřními spory a Harriet Vangerová jim už nemohla poskytnout další kapitál, a proto vedení redakce i přes Mikaelův nesouhlas rozhodlo, že prodá třicet procent akcií norskému mediálnímu impériu Serner. Na tom vlastně nebylo nic divného, alespoň zpočátku ne. Serner vydával týdeníky, večerníky, vlastnil velkou internetovou seznamku, dva soukromé televizní kanály a fotbalové mužstvo v nejvyšší norské lize a s časopisem jako *Milénium* přirozeně neměl nic společného.

Navíc je zástupci Serneru — především jeho programový ředitel Ove Levin — ujistili, že koncern potřebuje vydávat prestižní produkt. „Celé představenstvo *Milénium* obdivuje a nepřeje si nic jiného, než aby pokračovalo ve starých šlápějích. Nejsme tu kvůli penězům, chceme se podílet na něčem opravdu důležitém,“ prohlásil Levin a zároveň jim zajistil tučný příspěvek ze sernerovské pokladny.

Zpočátku se Serner do redakční práce skutečně nevměšoval; vše běželo v zajetých kolejích, jen s trošku lepším rozpočtem,

a redakci zaplavila nová naděje, již pocítil dokonce i sám Mikael Blomkvist, když si uvědomil, že se pojednou zase může věnovat svému řemeslu namísto toho, aby si lámal hlavu s financemi. Ale zhruba v té době, kdy vypukla mediální štvance namířená proti němu — Mikael se nikdy nezbavil podezření, že koncern předtím jen využil jejich tíživé situace —, Levin poněkud změnil tón a objevil se první pokus o zasahování do práce redakce.

„Samozřejmě,“ vykládal Levin, „časopis se i nadále musí věnovat investigativní novinařině, zachovat si svou literární úroveň, sociální patos a vše ostatní. Ale všechny články přece nemusejí pojednávat o ekonomických nesrovnalostech, nespravedlnostech a politických skandálech. Vždyť skvělé texty lze psát i o životě slavných lidí, o celebritách a premiérech.“ Načež se Levin zaniceně rozhovořil o amerických časopisech *Vanity Fair* a *Esquire*, o Gay Taleseovi a jeho klasické knize *Frank Sinatra Has a Cold*, o Normanu Mailerovi, Trumanu Capoteovi, Tomu Wolfeovi a bůhví o kom ještě.

Mikael Blomkvist proti tomu vlastně nemohl namítnout ani ň — alespoň tehdy ne. Před pouhým půlrokem napsal dlouhou reportáž o paparazziích a bulvárním průmyslu, a pokud by na problém nahlížel ze správného úhlu, mohl by psát prakticky o jakékoli nule. Dobrá novinařina není věcí tématu, jak sám říkával. Jde o způsob nazírání. Ne, Mikael se bouřil proti něčemu jinému, co tušil mezi řádky: že se jedná o pouhý začátek mnohem nebezpečnějšího útoku a že *Milénium* je pro koncern jen dalším časopisem, pouhým produktem, který vlastník může libovolně předělávat k obrazu svému, dokud nezačne sypat — a dokud jeho původní poslání pomalu nevyšumí.

Jakmile se Mikael v pátek odpoledne dozvěděl, že si Ove Levin najal konzultanta a nechal udělat několik průzkumů trhu, s nimiž je v pondělí hodlá seznámit, sebral se a odešel domů, kde pak vyseďával u psacího stolu nebo se povaloval na posteli a v duchu si sestavoval plamenné projevy a argumenty, proč se *Milénium* nesmí zpronevřit své prvotní vizi: na předměstích se množí pouliční nepokoje, do parlamentu se dostala strana nepřátelská k cizincům a přistěhovalcům, nesnášenlivost ve společnosti stále roste.

Fašismus posílil, všude jsou vidět žebráci a bezdomovci. Švédsko by se mělo v mnoha ohledech stydět. Vymyslel spoustu krásných, vznešených slov, v duchu zakusil řadu úžasných triumfů, kdy ze sebe vychrlil tolik trefných a přesvědčivých pravd, že celá redakce i zástupci koncernu Serner ihned procitli ze svých bludů a jednomyslně se rozhodli vykročit po jím vytyčené cestě.

Když však vzrušení malinko opadlo, uvědomil si, jak málo taková slova znamenají a že jim z čistě ekonomického hlediska nikdo nevěří. *Money talks, bullshit walks*, tak to je! Nejdřív se noviny musí znovu postavit na nohy a teprve pak můžou měnit svět. Takhle to prostě chodí a Mikael namísto vymyšlení zuřivých výpadů zauvažoval, jestli by ze sebe raději neměl vydolovat nějaký dobrý článek. Závažné odhalení by mohlo posílit sebevědomí kolegů a přimět redakční radu, aby Levina i s jeho průzkumy a prognózami o zastaralosti *Milénia* a všemi dalšími nesmysly poslala někam.

Od chvíle, kdy Blomkvist prorazil se svým prvním trhákem, fungoval tak trochu jako tisková kancelář. Každý den dostával všemožné tipy na nepravosti a špinavé obchody. Po pravdě řečeno, většinou to byly naprosté ptákoviny. Nejružnější kverulanti, tvůrci konspiračních teorií, lháři a rádobydůležité nicky ho zásobovali všemožnými báchorkami, které by neustály ani sebe-povrchnější rešerši, a pokud snad ano, jako podklad pro článek by nebyly dost zajímavé. Na druhou stranu se v pozadí některých historek, na první pohled zcela obyčejných a banálních, občas našla hotová perla. Za klasickým pojišťovacím podvodem nebo triviálním oznámením o pohřešování nějaké osoby se mohl skrývat hluboký lidský příběh s obecnou platností. To člověk nikdy předem neví, takže Mikael musel vše s nezaujatou myslí metodicky prověřovat. V sobotu ráno se posadil k notebooku, otevřel si své poznámky a postupně je procházel.

Vydržel u toho až do páté hodiny odpoledne. Občas se stávalo, že objevil něco, co by ho před takovými deseti lety doslova nakoplo, ale nyní to v něm žádné nadšení nevzbudilo. A právě v tom bylo jádro pudla. Po několika desetiletích působení v novinářské branži člověk většinu věcí zná nazpaměť, a přestože mu

rozum jasně říká, že jde o dobré téma, nedokáže vzplanout tak jako dřív. Když do střechy zabubnoval ledový lijavec, Mikael nechal svoje poznámky plavat a vrátil se k Elizabeth Georgeové.

Namlouval si, že to není jen obyčejný únik. Někdy se ty nejlepší nápady vynoří právě tehdy, když člověk odpočívá — alespoň podle jeho zkušenosti. Jakmile se začne zabývat něčím jiným, kousky skládanky do sebe náhle zapadnou. Za celý víkend však nepřišel na nic konstruktivnějšího než polehávat a zabývat se četbou beletrie a do nevlídného deštivého pondělního rána stačil zhltnout jednu a půl detektivky od Georgeové a navrch tři stará čísla časopisu *New Yorker*, která se mu povalovala na nočním stolku.

Seděl v obýváku se svým cappuccinem a vyhlížel oknem do podzimního marastu. Byl unavený, náladu měl pod psa, ale pak se prudce oklepal, jako by se v něm znovu probudil život, vstal, obul si boty, navlékl zimní kabát a vyrazil. Sychravé počasí jako by parodovalo jeho rozpoležení.

Rychle zamířil na Hornovu ulici, jež mu připadala podivně šedivá, a ledové poryvy větru plné deštových kapek ho mrazily až do morku kostí. Zdálo se mu, že celý Söder úplně vybledl. Nikde nepoletoval jediný barevný list a Mikael se skloněnou hlavou a rukama zkříženýma na prsou spěšně prošel kolem kostela svaté Máří Magdalény směrem ke Stavidlu, pak se dal vpravo na Götgatsbacken a jako obyčejně se protáhl mezi obchodem s oblečením Monki a hospodou Indigo. Potom zamířil do čtvrtého patra, v němž se přímo nad prostory užívanými hnutím Greenpeace nacházela redakce *Milénia*, a už na schodech uslyšel změť hlasů.

Uvnitř bylo nezvykle mnoho lidí. Osazenstvo redakce včetně nejdůležitějších externistů, tři zástupci Serneru, dva poradci a pak samozřejmě Ove Levin, Ove, který se pro tuto příležitost oblékl poněkud lidověji. Jakožto programový ředitel seděl v čele na druhém konci stolu a zjevně si osvojil několik nových výrazů, mimo jiné i bodré „ahoj“.

„Ahoj, Micke, jak se vede?“

„To záleží na tobě,“ odvětil Mikael bez jakéhokoli postranního úmyslu.

Vzápětí si ale uvědomil, že jeho slova znamenala nepřímé vypovězení války, načež odměřeně pokynul hlavou, vstoupil do místnosti a posadil se na jednu z připravených židlí, na nichž vyčkávalo malé redakční publikum.

Ove Levin si odkašlal a nervózně pokukoval po Mikaelu Blomkvistovi. Hvězdný reportér měl evidentně už ve dveřích bojovnou náladu, nyní však dával najevo pouze zdvořilý zájem a nebyly na něm patrné žádné známky toho, že by se chtěl hádat nebo vznášet námitky, což však Oveho ani trochu neuklidnilo. Kdysi spolu s Blomkvistem pracovali na záskok v *Expressenu*. V té době psali jen kratičké zprávy, většinou samé pitominky, a pak vysedávali celé hodiny v hospodě, snili o velkých reportážích a odhaleních a neustále dokola žvanili o tom, že se nikdy nespokojí s konvenční povrchností, ale vždycky půjdou do hloubky. Byli mladí, ambiciózní a chtěli všechno hned. Ovemu se po těch dobách tu a tam zastesklo, přirozeně ne po tehdejší platě a pracovní době, dokonce ani po svobodném poflakování po barech a randění s děvčaty, nýbrž po síle ztracených snů. Dnes už nepocítoval prudce pulzující touhu změnit společnost i celou novinářinu, psát tak, až by Země přestala obíhat kolem Slunce a každý by si v úžasu sedl na zadek, ale ani takový veleúspěšný borec jako on se občas neubráníl otázkám: Kam se to všechno podělo? Kde je konec mým snům?

Micke Blomkvist si je všechny splnil — nejedno závažné investigativní odhalení posledních let bylo právě jeho dílem. Navíc opravdu psal s elánem a patosem, o jakém spolu kdysi snívali, nikdy neohnul hřbet pod tlakem reality a nezpronevěřil se svým ideálům, zatímco on sám, Ove... Ale copak právě on, Ove, neudělal skvělou kariéru? Dnes vydělává určitě desetkrát víc než Blomkvist, což Oveho neslýchaně blažilo. K čemu jsou Mickemu všichni ti sólokapři, když se nezmůže na nějaké lepší letní sídlo, než je ta jeho mrňavá špeluňka v Sandhamnu? Panebože, co je ta kuča oproti Oveho nové vile v Cannes? Nic! Ne, jedině on a nikdo jiný se vydal správnou cestou.

Ove si namísto pachtění v redakci našel místo mediálního analytika v koncernu Serner, a dokonce se osobně seznámil se

samotným majitelem Haakonem Sernerem. Toto setkání mu zcela změnilo život a udělalo z něj zámožného člověka. Nyní působil jako programový ředitel mnoha nakladatelství, časopisů a kanálů a na svém postu se cítil jako ryba ve vodě. Miloval moc a vše, co s ní souvisí, ale přesto... Ove byl natolik formát, aby si přiznal, že občas zatouží i po onom alternativním životě, jehož se vzdal, i když jen v omezené míře. Stejně jako Mikael Blomkvist chtěl být považován za brilantního publicistu, a právě z tohoto důvodu tak neochvějně lpěl na tom, aby Serner koupil *Milénium*. Jakási dobrá duše Ovemu vyslepičila, že se časopis dostal do finanční tísně a šéfredaktorka Erika Bergerová, kterou odjakživa tajně miloval, by si prý ráda ponechala poslední redakční úlovky — Sofii Melkerovou a Emila Grandéna —, což se jí ovšem sotva podaří, pokud časopis nezíská nějaký kapitál.

Stručně řečeno, Ove okamžitě vytušil skulinu, jíž se mohl díky penězům pokoutně vetřít do jednoho z nejprestižnějších tuzemských mediálních produktů, přestože představenstvo Serneru nad jeho záměrem neskákalo radostí, ba právě naopak; ozývalo se reptání, že *Milénium* je zastaralý levičácký plátek, který si dokáže zneprátelit všechny hlavní inzerenty a partnery, a kdyby Ove tak úpěnlivě nežadonil, celá transakce by určitě skončila u ledu. On si však postavil hlavu. Investice do *Milénia* představuje v jejich rozpočtu směšnou částku a nepřinese jim žádné závratné zisky, ale něco mnohem důležitějšího, totiž důvěryhodnost. O Serneru se šušovalo ledacos a koncern se po všech výpovědích a interních čistkách žádné masové popularity netěšil, a proto by *Milénium* mohlo být tou správnou kartou, jíž by dal světu najevo, že mu kvalitní novinařina ani svoboda projevu není lhostejná. Vedení Serneru si samozřejmě na svobodu slova ani investigativní žurnalistiku à la *Milénium* nijak zvlášť nepotrpělo, ale nakonec všichni pochopili, že špetka důvěryhodnosti by jim rozhodně neuškodila, a Ovemu se podařilo koupit prosadit. Dlouhou dobu to vypadalo, že byla pro obě strany šťastným řešením.

Serneru se dostalo kladné publicity, *Milénium* si mohlo ponachat všechny zaměstnance a soustředit se na to, v čem nejvíc vynikalo: na skvěle napsané investigativní reportáže. Ove zářil jako

sluníčko, nevynechal jedinou debatu v Novinářském klubu a se vší skromností tvrdil:

„Myslím, že to byl dobrý obchod. Vždycky jsem bojoval za investigativní novinářinu.“

Ale potom... radši na to nechtěl ani pomyslet. Začal hon na Blomkvista, ten však Oveho ani v nejmenším netrápil. Už od doby, kdy Mikael zazářil na novinářském nebi jako meteor, si Ove škodolibě mnul ruce pokaždé, když bývalého kolegu někdo v médiích očerňoval. Tentokrát však jeho uspokojení netrvalo příliš dlouho; Sernerovu mladšímu synu Thorvaldovi mediální pozdvižení neušlo a celou věc hrozně rozmázl, ačkoli mu na ní ve skutečnosti ani trošičku nezáleželo. Thorvald nepatřil k lidem, kteří popřávají sluchu názorům nějakých pisálků: zachutnala mu moc.

Miloval intriky a ihned zavěťřil příležitost, jak si trošku přisadit, případně jak umýt hlavu nějakému staršímu členovi vedení, a během krátké doby se mu podařilo přimět generálního ředitele Stiga Schmidta — který jinak na podobné prkotiny neměl čas — k prohlášení, že *Milénium* si nemůže nárokovat žádné výjimky, ale musí se stejně jako jiné produkty koncernu přizpůsobit moderní době.

Ove svatosvatě slíbil Erice Bergerové, že se nebude vměšovat do redakční práce a že bude vystupovat pouze jako „kamarád a poradce“, takže měl poněkud svázané ruce a musel se uchýlit k tajným zákulisním čachrům. Ze všech sil se snažil získat Eriku, Malin a Christera pro své nové cíle, které ovšem nikdy přesně nedefinoval — jak už to v plánech šitých horkou jehlou nezřídka bývá —, zjevně však měl v úmyslu *Milénium* omladit a zkomercializovat.

Neustále poukazoval na to, že se nejedná o žádný kompromis s duchem *Milénia* a jeho zásadovým přístupem, ačkoli o tom nebyl ani zdaleka přesvědčen. Věděl pouze tolik, že do časopisu potřebuje vnést více pozlátka a lesku, aby potěšil vedení, což znamenalo především omezit dlouhé investigativní reportáže, které by proti nim mohly popudit inzerenty — ale před Erikou o tom přirozeně ani necekl.

Chtěl se vyhnout všem zbytečným svárům, a proto se na svůj proslov před nastoupenou redakcí oblékl mnohem méně formálně než obvykle. Nechtěl provokovat lesklým oblekem a kravatou, což byl právě velký hit v ústředí koncernu. Radši si natáhl džíny, k nim si vzal obyčejnou bílou košili a přes ni svetr s výstřihem do věčka, který dokonce ani nebyl z kašmírové vlny, a dlouhé vlnité vlasy — nepatrný pozůstatek mladického rebelství — si stáhl do ohonu, jak to viděl u ostrřílených novinářských tvrdáků v televizi. Především však nasadil pokorný tón, kterému se naučil na manažerských kurzech.

„Všechny vás zdravím,“ zahlaholil Ove. „To je psí počasí, co? Už jsem to říkal mockrát, ale rád to znovu zopakuju: všichni v koncernu Serner, a především já osobně, jsme nesmírně hrdí na to, že jste se s námi vydali na společnou cestu. Právě spolupráce s časopisem jako *Milénium* dává mé práci smysl — a připomíná mi, proč jsem si tohle řemeslo kdysi vybral. Pamatuješ, Micke, jak jsme spolu vysedávali v baru Opera a snili? No, nebývali jsme přitom zrovna nejstřízlivější, haha!“

Nezdálo se, že by si Mikael Blomkvist na něco vzpomínal. Ove Levin se však nenechal vyvést z míry.

„Ne, ne, nechci sem tahat žádnou nostalgii,“ pokračoval, „a vlastně k tomu ani není důvod. Tehdy se v téhle branži točila spousta peněz. Stačil nějaký bezvýznamný mord v Krákemåle a my jsme hned měli k dispozici vrtulník, celé patro v tom nejfajnovějším hotelu a pak jsme to zapili šampaňským. Když jsem se poprvé chystal za hranice, zeptal jsem se zahraničního reportéra Ulfa Nilsona, jaký je kurz západoněmecké marky. ‚O tom nemám páru,‘ prohlásil Ulf, ‚valutový kurzy určuju já sám.‘ Haha! Tehdy jsme si cestovní náklady vždycky pěkně osolili, co říkáš, Micke? V tom jsme asi byli nejvíc kreativní. Celkem vzato jsme se nijak zvlášť nepředřeli, a přesto šly noviny na dračku. Jenže jak všichni víme, od té doby se toho hodně změnilo. Konkurence je nemilosrdná a novinářinou se moc vydělat nedá — a to ani v té nejlepší švédské redakci, jako je tahle —, a proto bych si s vámi rád promluvil o budoucnosti. Ani ve snu by mě nenapadlo vás poučovat, ale rád bych vám dal malý podnět k diskusi. V Serneru jsme nechali

provést několik průzkumů týkajících se čtenářů *Milénia* a názorů veřejnosti a výsledky nás dost vyděsily. Ale nesmíme propadat malomyslnosti, spíš to můžete považovat za výzvu a uvědomit si, že ve společnosti probíhají šílené změny.“

Ove se nakrátko odmlčel a zauvažoval, jestli výraz „šílený“ nebyl šlápnutím vedle, jakýmsi poněkud přehnaným pokusem o přátelskou nenucenost, a jestli jeho úvod nebyl přespříliš bodrý a žertovný. Jak říkával Haakon Serner, u mizerně placených moralistů člověk nikdy nesmí podceňovat nedostatek smyslu pro humor. Ale kdepak, já to zvládnu, rozhodl se Ove.

Získám je na svou stranu!

Mikael Blomkvist uzamkl uši přibližně ve chvíli, kdy jim Ove vysvětloval termín *digitální zralost*, a neslyšel tudíž ani jeho následné sdělení, že mladá generace *Milénium* ani Mikaela Blomkvista vůbec nezná. A co čert nechtěl, právě v tom okamžiku se Mikael zvedl a odešel do kuchyňky, takže mu unikla i sarkastická poznámka norského konzultanta Arona Ullmana:

„To je dojemné. Vážně se tolik bojí, že na něj všichni zapomenou?“

Podobné věci však Mikaela ani trochu nezajímaly. Rozzuřila ho Levinova slepá víra v samospasitelnost průzkumů trhu a okruhu čtenářů. Jejich časopis nestvořila žádná zatracená analýza trhu, nýbrž nadšení a zápal. *Milénium* si své postavení vydobylo tím, že všichni dělali to, co považovali za správné, a ne tím, že by se řídili nějakými pofiderními prognózami. Mikael hodnou chvíli stál v kuchyňce a přemýšlel, jak dlouho tu ještě bude trčet, když vtom ze zasedačky vyšla Erika Bergerová.

Už tady tvrdne dvě minuty. Z klapotu Eričiných podpatků se snažil uhodnout, jak moc je naštvaná. Pak se kolegyně zastavila přímo před ním a odevzdaně se usmívala.

„Co je s tebou?“ zeptala se.

„Prostě jsem to už nemohl poslouchat.“

„Copak nechápeš, že tímhle chováním proti sobě lidi ještě víc popudíš?“

„Chápu.“

„Pak je ti doufám taky jasný, že bez našeho souhlasu nemůže Serner ani hnout prstem. Máme všechno pod kontrolou.“

„Houby máme pod kontrolou. Jsme jejich rukojmí, Ricky! Vážně ti to nedocvaklo? Když neuděláme to, co chtějí, tak prostě utáhnou kohoutky, vždyť nás mají v hrsti,“ vyložil jí situaci zvýšeným hlasem Mikael. Erika na něj sykla, aby mluvil tišeji, a zavrtěla hlavou. Mikael pokračoval mírnějším tónem.

„Mrzí mě to, chovám se jako malej kluk. Radši odsud vypadnu. Musím přemýšlet.“

„Nějak sis začal zkracovat pracovní dobu.“

„Myslím, že mám spoustu nevybraných přesčasů.“

„To je fakt. Co bys řekl večerní návštěvě?“

„Nevím. Já vážně nevím, Eriko,“ řekl Mikael, odešel z redakce a zamířil dolů z Götgatsbackenu.

Do tváře ho bodala plískanice, navíc byla zima jako v morně. Mikael zaklel a na chvíli se zamyslel, jestli nemá zajít do knihkupectví a koupit si další anglickou detektivku, aby mohl uniknout od reality. Namísto toho však zmizel na ulici Svatého Pavla, a právě když po pravé straně míjel japonskou restauraci, zazvonil mu mobil. Najisto předpokládal, že je to Erika, volala mu však jeho dcera Pernilla. Mikaela odjakživa trápilo špatné svědomí, že se dceři nikdy dostatečně nevěnoval, teď si však vybrala tu nejméně vhodnou chvíli.

„Ahoj, zlato,“ řekl Mikael.

„Co to tam hučí?“

„Řekl bych, že bouřka.“

„Tak fajn, přejdu rovnou k věci. Dostala jsem se na lidovou vysokou školu v Biskops Arnö, obor literární tvorba.“

„Tak ty chceš psát,“ řekl Mikael zbytečně tvrdě, téměř sarkasticky, což bylo značně nefér.

Měl dceři pouze pogratulovat a popřát jí hodně štěstí. Pernilla však měla za sebou dlouhou, bouřlivou pubertu, kdy přebíhala od jedné křesťanské sekty ke druhé a nikdy nic nedotáhla do konce, takže Mikaela spíš otrávil, že si už zase vymyslela něco jiného.

„Zjevně přímo překypuješ nadšením.“

„Promiň, Pernillo, ale dnes nějak nejsem ve své kůži.“

„A co se ti stalo?“

„Jen bych si přál, abys konečně u něčeho zakotvila, a vzhledem k současné situaci si nejsem jistý, jestli spisovatelství je ten nejlepší nápad.“

„Ale já nehodlám dělat žádnou otravnou novinářinu jako ty.“

„A co teda hodláš dělat?“

„Dooopravdy psát.“

„Tak dobře,“ přisvědčil Mikael, ale raději se nezeptal, co tím dcera myslí.

„Máš dost peněz?“

„Přivydělávám si ve Waynes Coffee.“

„Nechtěla bys se mnou dnes zajít na večeri a promluvit si o tom?“

„Nemám čas, táto. Jen jsem ti to chtěla říct,“ prohlásila dcera a ukončila hovor. Mikael se v jejím nadšení pokoušel najít něco pozitivního, ale ještě víc ho to rozladilo. Rychle přeběhl přes Mariánské náměstí a pak zamířil po Hornově ulici na Bellmanovu ke svému bytu.

Případlo mu, jako by odtamtud právě odešel, a zaplavil ho zvláštní pocit, že je bez práce, že namísto úmorné dřiny ho čeká moře času, a nakratičko zauvažoval, jestli by neměl trochu uklidit. Všude se povalovaly noviny, knihy a kusy oblečení. Namísto toho vytáhl z ledničky dvě plzně, posadil se na pohovku do obýváku a znovu všechno probíral, tentokrát střízlivěji, tedy alespoň tak střízlivě, jak to člověk dokáže s trochou piva v hlavě. Co bude dělat?

Neměl zdání, což ho zřejmě štválo ze všeho nejvíc, a veškerá bojechtivost se z něj pomalu vypařila. Naopak, připadal si podivně rezignovaný, jako by se *Milénium* vytrácelo ze sféry jeho zájmu, a pak se v duchu znovu zeptal: Není načase začít dělat něco jiného? Samozřejmě, vůči Erici i ostatním kolegům by to byl hrozný podraz. Ale je skutečně tím pravým mužem pro řízení časopisu žijícího z inzerentů a předplatitelů? Možná by se lépe hodil k něčemu jinému, jenže k čemu vlastně?

V současné době zacházely na úbytě i dravé raníky a jediným místem, kde dosud nevyschly zdroje na investigativní reportáže, byla veřejnoprávní sféra, buď ve zpravodajské skupině Ozvěny, nebo ve Švédské televizi... A proč vlastně ne? Vzpomněl si na Kajsu Åkerstamovou, velmi okouzující ženu, s níž tu a tam zašel na skleničku. Kajsa byla ředitelkou investigativního publicistického oddělení ve Švédské televizi a každý rok se ho pokoušela přetáhnout k nim do redakce, nikdy z toho však nic nebylo.

Dříve ho její nabídka nezajímala: ať mu nabízela jakékoli péniže, podporu a naprostou integritu, nikdy se nedal zlákat. Jeho domovem i srdcem bylo *Milénium*. Jenže teď... možná by měl přece jen naskočit do nového vlaku, pokud po vši té špíně, co na něj nakydali, Kajsina nabídka ještě vůbec platí. Ve svém oboru už vyzkoušel všechno možné kromě televize, pokud nepočítá účast ve stovkách debat a ranních pořadů. Místo v týmu televizních reportérů by v něm třeba mohlo zažehnout novou jiskru.

Znovu mu zazvonil mobil a Mikael se zaradoval. Ať už to bude Erika, nebo Pernilla, vlídně a trpělivě je vyslechne. Bylo to však neznámé číslo a Mikael hovor obezřetně přijal.

„Vy jste Mikael Blomkvist?“ zeptal se mladě znějící mužský hlas.

„Ano,“ odvětil Mikael.

„Máte chvílku čas?“

„Když se představíte, tak možná jo.“

„Jmenuju se Linus Brandell.“

„Fajn, Linusi, co potřebujete?“

„Mám pro vás prima námět.“

„Poslouchám!“

„Povím vám to, když zvednete zadek ze židle a zastavíte se za mnou v Bishops Arms šikmo přes ulici.“

Mikaela to popudilo; nešlo jen o mladíkův rozkazovačný tón, rozčílila ho i jeho nežádoucí přítomnost v těsné blízkosti Mikaelova bydliště.

„Myslím, že to zvládneme po telefonu.“

„O tomhle s vámi po otevřený lince diskutovat nemůžu.“

„Podívejte, Linusi, už mě to nějak přestává bavit.“

„Asi za sebou máte pernej den.“

„Jo, mám za sebou pernej den, jedna nula pro vás.“

„Heleďte, zaskočte dolů do hospody, zvu vás na jedno a nádavkem vám povím něco fakt výživného.“

Mikael měl sto chutí na neznámého zasyčet, aby mu laskavě přestal říkat, co má dělat! Navzdory své nechuti — nebo snad proto, že neměl na práci nic moudřejšího než vysedávat na gauči a lámat si hlavu nad budoucností — se zvedl a nakonec řekl:

„Svoje piva si zaplatím sám. Ale fajn, dorazím.“

„Chytrá volba.“

„A ještě něco, Linusi.“

„Co?“

„Jestli budete chodit kolem horké kaše a machrovat na mě nějakými konspiračními teoriemi o tom, že Elvis žije nebo že víte, kdo zastřelil Olofa Palmeho, tak se okamžitě zvednu a odejdu.“

„Fair enough,“ odvětil Linus Brandell.

KAPITOLA 03

20. listopadu

Hanna Balderová stála v kuchyni na Tórově ulici a pokuřovala camelku bez filtru. Na sobě měla modrý župan, na nohou sešlapané šedé pantofle, a přestože to dosud byla krasavice s bohatými vlasy, vypadala zbědovaně. Ret měla napuchlý a silná vrstva make-upu zdaleka neskrývala jen kruhy pod očima.

Výprask nebyl pro Hannu Balderovou ničím neobvyklým, ale sotva by se dalo tvrdit, že si na násilí zvykla. Na tento typ ponížení si nezvykne nikdo. Patřilo však k její každodenní realitě a ona sama si už skoro ani nepamatovala, jaká bývala kdysi. Strach se stal nedílnou součástí její osobnosti a od jisté doby vykourila šedesát cigaret denně a užívala prášky na uklidnění.

Vedle v obýváku hudoval Lasse Westman, což ji vůbec nepřekvapovalo. Věděla, že hluboce lituje svého velkorysého gesta vůči Fransovi. Vlastně to bylo nepochopitelné od samého začátku. Lasse byl závislý na penězích, které jim Frans na chlapce posílal. Po dlouhou dobu žili prakticky pouze z nich a Hanna musela Fransovi mnohokrát posílat lživé e-maily o nečekaných výdajích nebo speciálních terapiích, ačkoli to byly naprosté smyšlenky, a právě proto se snažila partnerovu náhlému rozhodnutí přijít na kloub.

Proč se Lasse beze všeho vzdal a dovolil Fransovi, aby si syna odvedl?

Ve skrytu duše však odpověď znala. Opilecká pýcha. Příslib nové role v kriminálním seriálu na TV4, který se rozplynul vnivěč

stejně jako všechny ostatní. Ale především to byl sám August. Podle Lasseho chlapec neustále kuje nějaké naschvály a právě to bylo ze všeho nejpodivnější. Proč Augusta tolik nenáviděl?

Vždyť hošík stále jen vysedával na podlaze se svými skládkami a nikoho neobtěžoval. Přesto ho Lasse nemohl vystát a jeho odpor zřejmě souvisel s Augustovým pohledem, s jeho podivným přezíravým pohledem, ponořeným spíše do vlastního nitra, který v lidech často vyvolával úsměv a prohlášení, že chlapec má bohatý duševní život. Lassemu však strašně lezl na nervy.

„Hergot, Hanno! Ten kluk mě přímo propichuje pohledem!“

„Sám jsi přece říkal, že je idiot.“

„Je to idiot, ale stejně je v něm něco nekalého. Mám pocit, že mi chce provést nějakou hnusárnu.“

Byl to samozřejmě naprostý nesmysl. August neprobodával pohledem Lasseho ani nikoho jiného, a rozhodně neměl v úmyslu nikomu ublížit. Okolní svět ho pouze rušil a nejšťastnější byl, když se uzavřel do své vlastní bubliny. V Lasseho vypitém cholerickém mozku se však vylíhla domněnka, že hoch tajně spřádá nějakou pomstu, a proto tak ochotně souhlasil, aby August z jejich života zmizel, čímž se ovšem připravil i o jeho alimenty. Znělo to absurdně, ale Hanna věděla, že to je pravý důvod. Stála u dřezu, lačně a nervózně potahovala z cigarety, až se jí na jazyk dostalo zrnko tabáku, a dumala o tom, jestli na Lasseho slovech přece jen není ždíbíček pravdy. Kdoví, možná chlapec oplácel Lassemu jeho nenávisť stejnou mincí. Možná se mu opravdu chtěl pomstít za všechny utržené rány, možná... Zavřela oči a skousla si spodní ret... a možná chlapec nesmýšlí nejlépe ani o ní.

Každý večer, když ji přepadl nesnesitelný stesk, se uchylovala k podobné falešné útěše, a dokonce se v duchu ptala, jestli ona a Lasse neměli na Augusta přímo škodlivý vliv. Jsem špatná ženská, zavrčela Hanna. Vtom na ni Lasse něco zařval, ale ona jeho slova přeslechla.

„Co je?“ zeptala se.

„Kdy bude krucinál ten soud o svěření do péče?“

„Proč tě to zajímá?“

„Dokážu, že na kluka nemá žádné nárok.“

„Vždyť jsi měl ještě nedávno takovou radost, že jsme se ho zbavili.“

„Byl jsem ožralej vůl.“

„A teď jsi zčistajasna vystřízlivěl a zmoudřel?“

„Na to vem jed,“ zasyčel na ni rozhodně a zuřivě Lasse. Hanna znovu zavřela oči a snad potisící se v duchu ptala, proč se všechno takhle pokazilo.

Frans Balder už dávno nepřipomínal onoho upraveného korektního úředníka jako po svém přiletu, kdy se nečekaně objevil u bývalé manželky. Vlasy měl shrnuté ke straně, horní ret se mu leskl potem a celé tři dny se neholil ani nesprchoval. Navzdory všem rozhodnutím stát se tátou na plný úvazek i navzdory prudkému záblesku naděje na Hornově ulici se nyní znovu hrbil nad stolem a ve tváři měl výraz nejhlubšího soustředění, které by nezavěčenec mohl považovat za obyčejnou zlost.

Skřípal zuby, okolní svět i bouře pro něj na celé hodiny přestaly existovat a vůbec si nevšímal, co se děje u jeho nohou. Byly to drobné nemotorné pohyby, jako by se tam vplížila kočka nebo nějaké jiné zvíře, a Frans si až po chvíli uvědomil, že je to August, který si zalezl pod jeho psací stůl. Frans se po něm nepřítomně podíval, jako by ho strojové kódy připravily o zrak.

„Copak chceš?“

August na něj upřel pronikavý, jasný pohled.

„Copak?“ ptal se dál Frans. „Copak je?“

Chlapec sebral z podlahy papír popsaný kvantovými algoritmy a horečně po nich jezdil rukou, takže si Frans na okamžik pomyslel, že syn dostane další záchvat. Ale kdepak, zdálo se, že August něco vzrušeně píše. Frans znovu pocítil napětí a hlavou mu blesklo cosi důležitého a vzdáleného, stejně jako když stál se synem na křižovatce na Hornově ulici. Nyní však věděl, co to je.

Vybalil si své vlastní dětství, kdy pro něj čísla a rovnice znamenaly celý svět, rozzářil se a vyrazil ze sebe:

„Ty chceš počítat, vid'š? Že chceš počítat?“ V další vteřině vyskočil od stolu, přinesl tužky a linkovaný papír A4 a vše položil před Augusta na podlahu.

Pak začal s nejjednodušší číselnou řadou, jakou znal, s Fibonacciho posloupností, v níž je každé číslo součtem dvou předchozích čísel. Napsal začátek — 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21 — a nechal volné místo pro následující člen 34. Pak si však pomyslel, že je to příliš jednoduché, a proto přidal ještě geometrickou posloupnost — 2, 6, 18, 54 —, kde každý člen je trojnásobkem předchozího, přičemž následující číslo mělo být 162. Takovéto zadání vyřeší bez předběžných znalostí pouze velmi nadané dítě, uvažoval Frans. Jinými slovy, Fransovo povědomí o složitosti matematických zadání bylo velice svérázné. Okamžitě začal snít o tom, že jeho syn není zaostalý, nýbrž je kopií jeho samého; vždyť i on míval potíže s komunikací a společenskými kontakty, ale matematické souvislosti chápal dávno předtím, než ze sebe vypravil první slůvko.

Dlouho seděl vedle chlapce a vyčkával, ale samozřejmě marně. August upíral skelný pohled na čísla, jako by čekal, že řešení vyskočí přímo z papíru. Frans ho nakonec nechal o samotě, vyšel do horního patra, popíjel sycenou minerálku a pokračoval v práci u kuchyňského stolu s papírem a tužkou, ovšem soustředění bylo to tam a on asi půl hodiny roztržitě listoval časopisem *New Scientist*.

Poté vstal a znovu sešel dolů k Augustovi. Zprvu se zdálo, že se nic nezměnilo. August seděl na bobku ve stejné pozici jako předtím. Pak si však Frans všiml, že na papíru něco přibývalo, a zpočátku byl jen zvědavý.

V následujícím okamžiku však zjistil, že má před sebou něco naprosto neuvěřitelného.

V Bishops Arms nebylo právě narváno. Bylo ještě brzy odpoledne a počasí zrovna nevybízelo k vycházkám, dokonce ani do místní hospody. Přesto Mikaela uvítal křik a smích a poté chraplavý hlas:

„Kalle Blomkvist!“

Byl to postarší červenolící oplácený chlapík s hustou kudrnatou hřívou a malým nakrouceným knírkem, kterého Mikael ve čtvrti už několikrát zahlédl a měl pocit, že se jmenuje Arne.

Muž obyčejně dorazil na minutu přesně ve dvě hodiny odpoledne, dnes se však kupodivu objevil o něco dřív a se třemi kamarády z mokré čtvrti se rozvalil u stolu vlevo vedle baru.

„Mikael,“ opravil ho s úsměvem Mikael.

Arne — nebo čtvrtí jak se ten tloušťík jmenoval — a jeho kumpáni se rozchechtali, jako by Mikaelovo nezkomolené jméno byl ten nejlepší vtip, jaký kdy slyšeli.

„Tak co, máš v merku nějakou pořádnou rybu?“ pokračoval Arne.

„Zrovna uvažuju, že odhalím veškerý nepravosti, co se páchají v Bishops Arms.“

„Myslíš, že Švédsko je na podobnej trhák připravený?“

„Ne, to asi sotva.“

Mikael měl tuhle partičku vlastně docela rád, hlavně proto, že si s nimi nikdy nevyměnil víc než pár nezávazných frází a halasných připitků. Dědulové však byli součástí jeho každodenního života a měli svůj podíl na tom, že se mu ve čtvrti líbilo, a Mikaela tudíž vůbec neurazilo, když jeden z nich zvolal:

„Už jsi slyšel, že s tebou bude brzo šlus?“

Mikaelovi naopak připadalo, že staříkova slova celou štvanicí snížila na téměř komickou úroveň, kam také patřila.

„Už od patnácti mé mládí k hrobu plyne, na zdraví, bratře, všechno překně zhyne,“ zacitoval Mikael básníka Gustava Frödinga a očima propátral celý lokál, aby našel nafoukance, který si dovolil vyštvat unaveného novináře do hospody. Kromě Arna a jeho party však nikoho neviděl, a proto zamířil k baru, za nímž stál Amir.

Amir byl podsaditý přátelský obr, tvrdě pracující táta čtyř dětí, který restauraci vedl už několik let. S Mikaelem je pojilo opravdové přátelství. Ne snad proto, že by Mikael byl nějakým jeho potenciálním štamgastem, ale byli si nápomocni ve zcela jiných věcech: Amir ho několikrát zásobil červeným vínem, když Mikael čekal dámskou návštěvu a nestačil včas zajít do prodejny alkoholu, a Mikael na oplátku pomohl Amirovu kamarádovi bez dokladů vyplnit příslušné úřední formuláře.

„Čemu vděčím za tak vzácnou návštěvu?“ zeptal se Amir.

„Mám tu sraz.“

„S nějakou fešandou?“

„To bych zrovna neřekl. Jak se daří Saře?“

Sara byla Amirova žena, která právě podstoupila operaci kyčle.

„Kňourá a bere analgetika.“

„Chuděra. Určitě ji ode mě pozdravuj.“

„Vyřídím,“ přisvědčil Amir a pak chvíli plkali o všem možném.

Žádný Linus Brandell se neobjevil a Mikaela napadlo, že si z něho někdo vystřelil. Na druhou stranu ho dotyčný mohl vy péct mnohem hůř než ho jen vlákat do místní hospody. Mikael se zdržel ještě čtvrt hodinku, probral s Amirem zdravotní a ekonomické obtíže a nakonec se zvedl a zamířil k východu, když vtom mladík dorazil.

August doplnil do číselných posloupností správné členy — tím by však člověka typu Franse Baldera nijak neohromil. Franse zaujalo spíš to, co se objevilo vedle čísel. Na první pohled se zdálo, že jde o fotografii, ale byl to obrázek, přesné vyobrazení semaforu na Hornově ulici, kterou předevěčirem přecházeli. Kresba byla vyvedena do nejmenších detailů, navíc s matematickou přesností.

Ta z ní doslova číšela. August sice neměl sebemenší zdání o perspektivě nebo o tom, jak umělec pracuje se světlem a stínem, přesto tuto techniku bravurně zvládl. Hornovu ulici halilo šero a naproti nim blikal červený semafor, signální světla přímo žhnula a po přechodu kráčel muž, kterého Frans odkudsi znal, ale nedokázal jej identifikovat. Jeho obličej končil těsně nad obočím. Chlapík vypadal vystrašeně, jako by se ho něco nepříjemně dotklo, jako by ho August vyvedl z míry, a našlapoval dost nejistě, což chlapec dokázal přenést na papír.

„Panebože,“ vydechl Frans. „Tos nakreslil ty?“

August nepřikývl ani nezavrtěl hlavou. Díval se mimo něj, kamsi k oknu, a Franse Baldera zaplavil podivný pocit, že od této chvíle jeho život už nikdy nebude takový jako dřív.

Mikael netušil, co je Linus zač, nejspíš si ho představoval jako nějakého namyšleného nóbl spratka ze Stureho náměstí. Do míst-

nosti však vstoupil poměrně ošuntělý mladík v roztrhaných džínech s dlouhými tmavými mastnými vlasy a ospalým, uhýbavým pohledem. Mohlo mu být kolem pětadvaceti, možná o trochu méně. Uhrovitá pleť, oči skryté pod ofinou, rty zohyzděné ošklivým oparem. Linus Brandell nevypadal na člověka, který má v rukávu nějaké eso.

„Předpokládám, že jste Linus Brandell.“

„Přesně tak. Sorry, že jdu pozdě. Náhodou jsem se zasek s jednou známou kočkou. Chodili jsme spolu do devítky a ona...“

„To si nechte od cesty,“ přerušil ho Mikael a zamířil ke stolu na konci lokálu.

Vzápětí k nim přišel Amir, diskrétně se usmál a muži si objednali dvakrát guinness. Pak se na několik vteřin rozhostilo ticho. Mikael nechápal, proč je na mladíka tak ostrý. To není jeho styl, možná ho to sernerovské drama opravdu vykojelo. Usmál se na Arna, který je z druhého konce lokálu se zájmem sledoval.

„Půjdu rovnou k věci,“ prohlásil Linus.

„To by bylo fajn.“

„Znáte Supercraft?“

Mikael Blomkvist se v počítačových hrách moc nevyznal, ale o Supercraftu přece jen slyšel.

„Jen podle jména.“

„Nic víc o té hře nevíte?“

„Ne.“

„Pak asi nemáte šajn, čím vyniká nad ostatní, proč je tak mimořádná. Má totiž jednu speciální funkci, díky které můžete komunikovat se spolubojovníkem o válečnou strategii, a hlavně ze začátku člověk neví, jestli mluví se skutečnou, nebo virtuální postavou.“

„To jsou věci,“ odtušil Mikael. Nic ho nezajímalo méně než fimesy nějaké zatracené počítačové hry.

„V týhle branži to byla tak trochu revoluce a já jsem se na vývoji tý hry taky podílel,“ pokračoval Linus Brandell.

„Gratuluju. To jste si určitě vydělal slušný prachy.“

„Právě v tom je ten háček.“

„Co tím myslíte?“

„Tu techniku nám někdo štípnul a Truegames teď rejžuje miliardy, zato my jsme z toho neviděli ani halíř.“

Podobnou písničku Mikael slyšel už mnohokrát. Jedna stará dáma mu dokonce tvrdila, že autorkou *Harryho Pottera* je ona sama, ale J. K. Rowlingová jí ho telepaticky ukradla.

„A jak k tomu došlo?“ zeptal se.

„Někdo se nám naboural do počítače.“

„A jak to víte?“

„Zjistil to jeden počítačovej expert z Úřadu rádiového zpravodajství, klidně vám dám jeho jméno, jestli chcete, a pak ještě jedna...“

Linus se zarazil.

„No?“

„Ale nic. Zabývala se tím tajná služba, můžete si promluvit s analytičkou Gabriellou Graneovou, ta vám to určitě potvrdí. Zmínila se o tom i v oficiální zprávě, kterou loni zveřejnila. Mám tady číslo...“

„Takže jinými slovy to není žádná žhavá novinka,“ přerušil ho Mikael.

„Ne, v tomhle smyslu ne. V časopisech *Nová technika* a *Computer Sweden* o tom taky psali. Ale pak Frans hodil zpátečku, několikrát dokonce kategoricky popřel, že došlo k vniknutí do počítače, a postupně to úplně vyšumělo.“

„Takže staronová historka.“

„Přijde na to.“

„A proč bych vás měl dál poslouchat, Linusi?“

„Protože Frans se vrátil ze San Franciska; zřejmě tam vyslídil, jak to tenkrát bylo. Řek bych, že sedí na pořádném sudu se střelným prachem. Je úplně posedlej bezpečnostními opatřeními, při mailování a telefonování používá ty nejmakanější šifry a zrovna teď si nechal kolem baráku nainstalovat poplašnej systém, kamery, snímáče a podobný sračičky. Chlap jako vy by z něj možná dokázal něco vytáhnout. Mě Frans neposlouchá.“

„Takže vy jste mě sem vyštval jen kvůli nějakýmu Fransovi, co údajně sedí na sudu se střelným prachem?“

„Není to nějaký Frans, Blomkviste, ale sám Frans Balder, co pak jsem se o tom nezmínil? Byl jsem jedním z jeho asistentů.“

Mikael zapátral v paměti; jediný člověk s tímto příjmením, jehož si dokázal vybavit, byla herečka Hanna Balderová, ale neměl zdání, co se s ní stalo.

„Kdo to je?“ zeptal se.

Mladík na něj vrhl tak zhnusený pohled, až z toho Mikael už stal úplně paf.

„Spadl jste z Marsu? Frans Balder je přímo legenda. Pojem.“

„Vážně?“

„Jasně, proboha!“ vyhrkl Linus. „Vygooglete si ho a uvidíte. Už po dvacítce se stal profesorem v oboru matematický informatiky a dvacet let je celosvětovou kapacitou ve výzkumu umělé inteligence. Sotva se najde někdo, kdo by se ve vývoji kvantových počítačů a neuronových sítí dostal tak daleko jako on. Neustále nachází chytrý a neortodoxní řešení. Má skvělejší zvrácenější mozek. Uvažuje naprosto přelomově a novátorsky a zřejmě si umíte představit, že se o něj počítačové koncerny přímo rvaly, ale Balder si dlouho dával načas, než se nechal zaměstnat, chtěl pracovat sám. Teda ne tak docela, vždycky měl asistenty, z kterých dřel kůži zaživa. Vyžaduje výsledky a drží se svých hesel: *Všechno jde, když se chce. Naší práci je posouvat hranice*, bla bla bla. Ale lidi mu to žerou, poslouchají ho a doslova by se pro něj rozkrájeli. Pro nás, nerdy, je pánbůh.“

„To vidím.“

„Ale nemyslete si, že jsem nějaký jeho nekritickej obdivovatel, to ani náhodou. Moc dobře vím, že je to drazé vykoupený, člověk s ním sice dělá převratný projekty, ale na druhou stranu je Frans strašně bezohlednej, nejeví zájem ani o vlastního syna. Tou svou nepochopitelnou lhovostí zapříčinil spoustu trablů, koluje o něm několik hroznejch historek, hlavně o tom, že vymáčkal své asistenty jako citron a zničil jim život. Ale i když to byl vždycky beznadějný workoholik, takhle hrozně se nikdy nechoval. Nikdy tak hystericky nebazíroval na bezpečnostních opatřeních, a právě proto jsem tady. Chci, abyste si s ním promluvil. Víím jen to, že odhalil něco velkého.“

„Aha, takže vy to víte.“

„Pochopte, normálně to není žádnéj paranoidní šílenec — spíš naopak, když člověk vezme v úvahu, čím se zabývá. Ale teď se zamkl v baráku a skoro nevychází ven. Vypadá to, jako by měl strach, ale žádnéj posera to nikdy nebyl. Spíš praštěnej cvok, co dělá vlny.“

„Takže on vymýšlí počítačové hry?“ zeptal se Mikael s neskrývanou skepsí.

„No... Frans věděl, že jsme všichni herní nadšenci, a myslel si, že bysme měli dělat na něčem, co nás baví. I jeho program umělý inteligence se do tohohle oboru hodil. Založili jsme skvělou experimentální laboratoř a dosáhli fantastickéjch výsledků. Dobyli jsme nový území. Jenže potom...“

„Přejděte k věci, Linusi.“

„Věc se má tak, že Balder a jeho právníci napsali žádost o patent na nejinovativnější část technickýho řešení, jenže pak přišel první šok. Nějakej ruskej inženýr z Truegames podal tu samou žádost o fous dřív než on, takže Fransovi patent neuznali, což určitě nebyla náhoda. Ale to bylo vlastně fuk, patent je jen kus papíru, nás hlavně zajímalo, jak krucinál vyčmuchi, na čem děláme, a protože jsme všichni byli Fransovi oddaní, zbývala jen jediná možnost: někdo se nám přes všechny bezpečnostní opatření naboural do systému.“

„A proto jste se spojili s bezpečnostní policií a s Úřadem rádiového zpravodajství?“

„Napřed ne. Frans nesnáší nažehlený kravatáky, kteří dřepí v kanclu od devíti do pěti, mnohem víc věří posedlejmu nadšencům, co celý noci vyesedávají u kompu. Spojil se s nějakou podivínskou holkou, kterou znal z dřívějšíka, a ta mu rovnou řekla, že nás někdo hacknul. Upřímně řečeno, nijak důvěryhodně nepůsobila, teda já bych ji ve svý firmě nezaměstnal, jestli mi rozumíte, a nelze vyloučit, že si to jen vycucala z prstu. Ale její hlavní závěry pak potvrdili odborníci z Úřadu rádiovýho zpravodajství.“

„A zjistil někdo, kdo se k vám naboural?“

„Ne, to ne, vypátrat vloupání do počítače je většinou naprosto beznadějný. Ale bylo jasný, že to udělal profík. Na bezpečnostních opatřeních jsme si dali hodně záležet.“

„A vy si myslíte, že Frans Balder dnes ví něco víc?“

„Stoprocentně. Jinak by nedělal takový kraviny. Vzal bych jed na to, že něco vyčtenichal v Solifonu.“

„On tam pracoval?“

„Jo, je to dost divný. Už jsem vám říkal, že dřív Frans odmítal pracovat pro počítačový koncerny. Neznám nikoho, kdo by toho tolik nažvanil o nezávislosti, o tom, že člověk musí zůstat svobodnej, neotročit komerčním podnikům a podobně. Ale když nám ukradli ten patent a my jsme zůstali namydlení, čáry máry fuk, Frans skončil zrovna u Solifonu, což nám nešlo na rozum. Fajn, nabídli mu obrovské plat, volnou pracovní dobu a k tomu všechny ty sladký kecý: pracujte si, jak chcete, ale buďte s námi... zní to fantasticky, teda aspoň pro většinu populace, ale rozhodně ne pro Franse Baldera. Podobnejch nabídek mohl mít od Googlu, Applu a spousty dalších na každým prstě deset. Proč ho to najednou tolik zaujalo? Nikdy nám to nevysvětlil. Prostě si sbalil svoje saky paky a vypadnul, a jak jsem slyšel, ze začátku mu to šlo skvěle. Frans naše technický řešení ještě zdokonalil a majitel firmy Nicolas Grant si asi začal brousit zuby na další miliardy. Všichni byli natěšení, ale pak se něco stalo.“

„Něco, o čem skoro nic nevíte.“

„Ne, pak už jsme s ním nebyli v kontaktu. Frans vlastně nebyl v kontaktu vůbec s nikým. Vím jen tolik, že to muselo být něco setsakra vážnýho. Frans neustále kázal o otevřenosti, nadšeně žvanil o crowdsourcingu, o důležitosti využívání znalostí co největšího množství lidí, to je základní myšlenka Linuxu. Ale v Solifonu si držel pod pokličkou každou čárečku a potom bum — zničehonic dal výpověď, odletěl domů a teď trčí ve své vile na Saltsjöbadenu, nevyleze ani na zahradu a vypadá jako bezdomáček.“

„Takže vy máte, Linusi, historku o vystresovaném profesorovi, který se nestará o svůj vzhled... Jakpak to vlastně víte, když vůbec nevychází z domu?“

„No jo, ale já si myslím...“

„Já si taky myslím, Linusi, že by to mohl být zajímavý příběh, ale bohužel, nic pro mě. Já nejsem žádný IT reportér — jsem dědek z doby kamenné, ze kterýho ohledně počítačů nevypadlo

nikdy nic, co by stálo za řeč. Doporučuju vám spojit se s Raulem Sigvardssonem ze *Svenska Morgon-Posten*. Tohle je jeho parketa.“

„Kdepak, Sigvardsson je lehká váha. Na tohle zdaleka nestačí.“

„Myslím, že ho podceňujete.“

„No tak, snad z toho teď nechcete vycouvat? Tohle by mohlo znamenat váš comeback, Blomkviste.“

Mikael unaveně pokynul Amirovi, který kousek od nich utíral stůl.

„Můžu vám dát jednu dobrou radu?“ zeptal se Mikael.

„Cože? Jo... jasně.“

„Až příště půjdete s nějakou historkou na trh, snažte se nevykládat reportérovi, co to pro něj bude znamenat. Víte, kolikrát už jsem tohle slyšel? *To bude největší trhák vašeho života. To bude větší pecka než Watergate!* S trochou věčnosti dojdete mnohem dál, Linusi.“

„Já jsem jen chtěl říct...“

„Co jste vlastně chtěl říct?“

„Že byste si s ním měl promluvit. Myslím, že byste se mu líbil. Je to stejně nekompromisní týpek jako vy.“

Zdálo se, že Linus poněkud ztratil sebedůvěru a Mikael se v duchu kál, že na něj byl zbytečně tvrdý. K tipařům se obyčejně choval vlídně a vstřícně: jednak věděl, že i za zdánlivě šíleným blábolem se může skrývat něco zajímavého, jednak mu bylo jasné, že pro spoustu tipařů je často oním příslovečným stéblem. Mnozí se na něj obraceli, když je všichni ostatní odmítli vyslechnout. Nezřídka byl jejich poslední nadějí, a proto neměl důvod je shazovat.

„Podívejte,“ prohlásil Mikael, „mám za sebou hroznej den a mrzí mě, že jsem vás neustále zesměšňoval...“

„To je v pohodě.“

„Ale vlastně máte pravdu,“ pokračoval Mikael. „Jedna věc ve vašem vyprávění mě opravdu zaujala. Říkal jste, že vás navštívila nějaká hackerka.“

„Jo, ale ta s tímhle nemá nic společného, spíš šlo o Balderův sociální projekt.“

„Ale zdá se, že své věci rozuměla.“

„Nebo to prostě byla obyčejná náhoda. Nažvanila spoustu pitomostí.“

„Vy jste se s ní setkal?“

„Jo, hned potom, co Balder zdrhl do Silicon Valley.“

„Jak je to dlouho?“

„Jedenáct měsíců. Přestěhoval jsem počítače k sobě domů, mám byt na Brantingově ulici. Nemůžu tvrdit, že bych tehdy žil nějak ukázkově; neměl jsem holku, byl jsem švorc, měl jsem příšernou kocovinu a doma bordel jako v tanku. Zrovna jsem si telefonoval s Fransem a ten žvanil jako starej fotr. Byla toho spousta: nemám ji soudit podle vzhledu, není všechno zlato, co se třpytí, a podobný kydy, a to vykládal zrovna mně! Já jsem na sobě nikdy neměl oblek ani kravatu a málokdo ví líp než já, jak vypadají hackeři. Ale nedalo se nic dělat, tak jsem prostě seděl doma a čekal na ni. Myslel jsem, že aspoň zaklepe, ale ona si klidně otevřela a vešla dovnitř.“

„Jak vypadala?“

„Příšerně... nebo lépe řečeno, svým způsobem byla docela sexy! Ale vypadala příšerně!“

„Linusi, nežádal jsem vás, abyste hodnotil její vzhled, jen mě zajímá, co měla na sobě a případně jak se jmenovala.“

„Nemám páru, co byla zač,“ rozpovídal se Linus, „i když jsem věděl, že ji odněkud znám — a dal bych ruku do ohně za to, že to bylo něco nekalýho. Byla celá pokérovaná, prošpikovaná piercingama a vypadala jako tvrdá rockerka nebo punkerka a k tomu byla vyzáblá jako lunt.“

Mikael zcela mimoděk pokynul Amirovi, aby mu přinesl další guinness.

„A co bylo dál?“ zeptal se.

„No, co myslíte... Seděli jsme na posteli — jinej nábytek jsem doma neměl — a mě napadlo, že bysme nemuseli začít hned makat. Navrhl jsem jí, že si napřed můžeme dát drink. A víte, co mi odpověděla? Abych vypadnul. Prostě mi nařídila, abych zmizel ze svého vlastního bejváku, jako by to byla ta nejpřirozenější věc na světě, což jsem samozřejmě odmítl. Teda pokoušel jsem se argumentovat tím, že tam bydlím, ale ona na to jen: ‚Seber se a zmiz‘ a já jsem neviděl jiný východisko než zvednout kotvy.

Byl jsem pryč dost dlouho, a když jsem se vrátil, nevěřil jsem vlastním očím: ta holka se mi válela v posteli, hulila a četla si nějakou knížku o teorii strun nebo co to bylo a já jsem na ni asi trochu divně civěl, protože mi hned sdělila, že se mnou šoustat v žádném případě nehodlá. Pak mi jen tak mimochodem řekla, že jsme měli v počítačích trojana, útočnicka s nástrojem pro vzdálenej přístup, že zná schéma proniknutí i programovej kód. „Někdo vám vypálil rybník,“ prohlásila. A pak vypadla.“

„Bez rozloučení?“

„Bez jedinýho slovíčka.“

„Panebože,“ uklouzlo Mikaelovi.

„Ale já si upřímně řečeno myslím, že střílela od boku. Ten kluk z Úřadu rádiovýho zpravodajství, co nám po nějaký době kontroloval počítače a měl s tímhle typem zásahů spoustu zkušeností, k ničemu takovému nedospěl, a přestože nám prošmejdl počítače, jak jen to šlo, žádnej starej špionskej program v nich nenašel. Přesto se taky přikláněl k názoru — mimochodem, jmenoval se Molde, Stefan Molde —, že nás někdo hacknul.“

„A co ta holka, představila se vůbec?“

„No, dost jsem na ni tlačil, ale vypáčil jsem z ní jedině naštvanou poznámku, že jí můžu říkat Pipi, a hned mi bylo jasný, že to není její pravý jméno, ale stejně...“

„Co?“

„Připadalo mi, že to k ní svým způsobem sedne.“

„Podívejte,“ ozval se Mikael. „Ještě před chvilkou jsem byl prakticky na odchodu.“

„Jo, všiml jsem si.“

„Ale teď se situace podstatně změnila. Říkal jste, že Frans Balder tu holku zná?“

„No, jo.“

„V tom případě se s ním chci spojit co možná nejdřív.“

„Kvůli tý holce?“

„Tak nějak.“

„Oukej, tak jo,“ pronesl zamyšleně Linus. „Ale žádný kontakt ní údajně nikde nenajdete. Jak jsem říkal, se všim nadělá hrozný tajnosti. Máte iPhone?“

„Mám.“

„Tak na něj zapomeňte. Frans je přesvědčen, že Apple se zaprodal NSA, takže pokud s ním chcete mluvit, musíte si koupit Blackphone nebo si aspoň vypůjčit android a stáhnout si do něj speciální šifrovací program. Já se ho pokusím přimět, aby hovor vzal, a domluví vám spicha na nějakým bezpečným místě.“

„Bezva, Linusi, díky.“

Linus odešel a Mikael zůstal ještě chvíli sedět, dopíjel pivo a zíral na davy proudící za oknem. Arnova partička za jeho zády se něčemu hlasitě chechtala. Mikael nic neslyšel, tak hluboce byl pohroužený do vlastních myšlenek, takže si dokonce ani nevšiml, že se vedle něj posadil Amir a začal přetřásat nejnovější předpověď.

Vypadá to, že se počasí úplně zbláznilo. Mají uhodit deseti-stupňové mrazy, zřejmě napadne první sníh, ale rozhodně to nebude žádná bílá idylka; čeká je jedna z nejparádnějších sněhových bouří za posledních několik let.

„Mají přijít i orkány,“ pokračoval Amir a Mikael nepřítomně odvětil:

„To je prima.“

„Prima?“

„Ano... no... lepší nějaký počasí než vůbec žádný.“

„To je pravda. A co ta schůzka? Vypadáš naprosto konsternovaně. Doufám, že ses nedozvěděl nějakou špatnou zprávu.“

„Kdepak, všechno v pohodě.“

„Pak to asi bude nějaká pořádná pecka, co?“

„To zatím ještě nevím, ale v poslední době toho na mě bylo nějak moc. Dokonce uvažuju, že seknu s *Miléníem*.“

„Já jsem myslel, že jsi jeho součástí.“

„To já taky. Ale řekl bych, že všechno má svůj čas.“

„To je fakt,“ souhlasil Amir. „Můj starej táta říkával, že nic netrvá věčně.“

„A co tím myslel?“

„Podle mě věčnou lásku. Bylo to těsně předtím, než odešel od mámy.“

Mikael se ušklíbl.

„No jo, já jsem s věčnou láskou taky šeredně pohořel. Ale...“

„Ano, Mikaeli?“

„Jde o jednu holku, kterou jsem znával, a ona se pak zničehonic na dost dlouho někam vypařila.“

„To je pech.“

„Jo, jenže tohle je speciální případ. Právě jsem se dozvěděl, že žije, teda aspoň si to myslím, a možná právě proto to se mnou tolik zamávalo.“

„Probereme to později.“

„Prima, opatruj se, Amire,“ řekl Mikael, protáhl se kolem štam-gastů, kteří ze sebe ostošest chrlili další drzé poznámky, a vyšel do podzimní plískanice.

Venku na něj okamžitě zaútočily mocné poryvy vichru a Mikael měl pocit, že udeřila jeho poslední hodinka. Přesto zůstal chvíli stát a ponořil se do starých vzpomínek. Poté se odlouдал k domovu, kde z jakéhosi důvodu nemohl odemknout dveře, a do bytu se dostal až na několikátý pokus. Pak odkopl boty, posadil se k počítači a vyhledal si informace o profesoru Fransi Balderovi.

Nedokázal se však pořádně soustředit a v duchu se neustále ptal: Kam se ta holka vlastně poděla? Kromě jedné zprávy od jejího bývalého zaměstnavatele Dragana Armanského o ní nevěděl vůbec nic, zmizela, jako by se po ní slehla zem. Přestože oba bydleli ve stejné čtvrti, nikdy ji ani koutkem oka nezahlédl, a zřejmě i proto na něj Linusovo vyprávění tak silně zapůsobilo.

Ona záhadná dámská návštěva, která se u Linuse onehdy vytvořila, klidně mohl být někdo jiný, nebylo to však příliš pravděpodobné. Kdopak bez okolků vrazí do cizího bytu, neobtěžuje se člověku ani podívat do očí, vypakuje ho, mezitím vytáhne z jeho počítače ta nejskrytější tajemství a pak mu suše oznámí, že s ním nehodlá šoustat? Toho je schopna jedině Lisbeth. I to jméno Pipi by tomu odpovídalo.

Na jmenovce na dveřích v Rybářské ulici stálo *V. Kulla* a Mikaelovi bylo jasné, že Lisbeth nepoužila vlastní jméno, které by si mohl každý snadno vyhledat a dát do souvislosti se spoustou dramatických událostí a šílených podniků. Kde teď asi bydlí?

Koneckonců by to nebylo prvně, co se někam zdejchla. Ale od doby, kdy poprvé zaklepal na Lundské ulici a pustil se do ní kvůli tomu, že sepsala detektivní zprávu o jeho soukromém životě, se nikdy neodloučili na takhle dlouhou dobu, a to je dost zvláštní, nebo snad ne? Lisbeth přece byla jeho... hm, kčertu, co vlastně?

Jeho kamarádka sotva. S kamarády se člověk stýká. Kamarádi jen tak nemizejí neznámo kam. Kamarádi o sobě nedávají vědět tím, že se člověku nabourají do počítače. Přesto mezi nimi existovalo pevné pouto, ale co především, Mikael o ni měl strach. Její starý poručník Holger Palmgren sice říkával, že Lisbeth si vždycky poradí. Navzdory neutěšenému dětství — nebo možná právě díky němu — se z ní stala mistryně v přežití, v tom měl Palmgren bezpochyby pravdu.

Jenže u dívky s její minulostí a talentem každého si zneprátelit na to nelze spoléhat. Jeden takový její úlet mu asi před půl rokem vylíčil Dragan Armanskij, když spolu zašli na oběd. Byl jarní pátek a Dragan trval na tom, že ho pozve na pivo a nějakého panáka navrch. Mikael měl tehdy pocit, že si Dragan potřebuje vylít srdce, a ačkoli se oficiálně sešli jako dva staří známí, nebylo nejmenších pochyb o tom, že Dragan chce mluvit o Lisbeth, a po pár skleničkách propadl značné sentimentalitě.

Mimo jiné se Mikaelovi svěřil, že jeho firma Milton Security nainstalovala poplašný systém do domova pro seniory v Högdalenu a že to byl kvalitní výrobek.

Zařízení je však závislé na elektrickém proudu, a proto je třeba zajistit záložní zdroj pro případ, kdyby došlo k přerušení dodávky — a právě to se samozřejmě stalo. V domově pro seniory nastal večer výpadek elektřiny a v noci jedna stařenka jménem Rut Åkermanová upadla a zlomila si nohu v krčku. Celé hodiny ležela na zemi a mačkala zvonek, ovšem bezvýsledně. Ráno byla ve značně kritickém stavu, a protože zanedbávání péče v domovech důchodců je zrovna teď žhavým tématem, noviny celou záležitost náležitě rozmázly.

Nyní už je Rut v pořádku, ale nešťastnou shodou okolností je její dcera jednou z čelních představitelk sociální demokracie, a jakmile se v diskusi na webových stránkách *Odpixelováno*

objevila zmínka, že Armanskij je Arab — což vůbec nebyla pravda, přestože ho za něj lidé občas považovali —, spustila se lavina příspěvků. Stovky anonymů prohlašovaly, že takhle to dopadá, „když nám čmoudi dodávají techniku“, a Dragana se to velice dotklo, protože pisálci hrubě osočili i jeho starou matku.

Ale pak se najednou — jako mávnutím kouzelného proutku — situace obrátila; u všech příspěvků se objevila jména autorů, jejich bydliště, zaměstnání i věk. Vypadalo to jako dokonale vyplněný formulář. Dalo by se říct, že někdo webovky skutečně *odpixeloval*, a samozřejmě vyšlo najevo, že rozhořčené výkřiky nemají na svědomí jen sociálně nepřizpůsobiví kverulanti, ale i spousta dobře situovaných občanů, mezi nimi dokonce i několik Armanského konkurentů z bezpečnostní branže, a odpovědní zaměstnanci stránek byli dlouho naprosto bezmocní a nic nechápali. Rvali si vlasy, ale nakonec se jim podařilo stránky zrušit a přísahali, že se viníkům pomstí. Byly to samozřejmě jen plané výhrůžky; nikdo netušil, kdo za útokem stojí, tedy nikdo kromě Dragana Armanského.

„Tohle byla klasická Lisbetina práce,“ prohlásil Dragan, „a je jasné, že se mě celá záležitost silně dotkla. Nenašel jsem v sobě dost velkorysosti, abych litoval všechny skandalizované přispěvatele, i když ve svém povolání bojuju za počítačovou bezpečnost. Předtím jsem o té holce celou věčnost neslyšel a byl jsem skálopevně přesvědčený, že na mě zvysoka kašle, stejně jako na všechny ostatní. A pak přišlo tohle milé překvapení. Postavila se za mě, já jsem jí poslal dlouhatánský děkovný e-mail a ona mi k mému údivu odpověděla. Víte, co mi napsala?“

„Ne.“

„Jen jedinou větu: *Jak můžete do prdele chránit toho dobytka Sandvalla z östermalmský kliniky?*“

„A kdo je to Sandvall?“

„Plastický chirurg, kterému zajišťujeme osobní ochranu, protože obtěžoval nějakou Estonku, co u něj byla na plastice prsou, a ta holka byla shodou okolností milenkou jednoho protřelého kriminálního.“

„Páni.“

„Přesně tak, ten chlap šlápl pořádně vedle a já jsem Lisbeth taky odpověděl, že Sandvalla nepovažuji za žádného beránka, vlastně jsem to věděl najisto. Ale snažil jsem se zdůraznit, že nám takovéto hodnocení nepřísluší, že nemůžeme chránit jen ty morálně neposkvřené. I největší kanálové mají nárok na jisté bezpečí, a protože Sandvall byl vážně ohrožený a požádal nás o pomoc, tak jsme mu ji poskytli — za dvojnásobnou taxu. To je všechno.“

„Ale Lisbeth s vaším názorem asi nesouhlasila, co?“

„Každopádně už mi neodpověděla — teda aspoň ne e-mailem. Ale nepřímých replik jsem zaznamenal víc než dost.“

„A jak vypadaly?“

„Objevila se přímo na klinice a nakázala členům naší ochranky, aby zachovali klid. Dokonce nevyklučuju, že jim ode mě vyřídila pozdrav. Pak klidně rázovala kolem všech pacientů, sester a doktorů, nakráčela rovnou do Sandvallovy ordinace, zlomila mu tři prsty a vychrlila na něj ty nejhorší výhrůžky.“

„Proboha!“

„A to ještě ani zdaleka nevystihuje skutečnost. Je to naprosté šílenství — jak si něco takového mohla dovolit před tolika svědky, a ještě k tomu přímo v ordinaci?“

„Jo, je to na hlavu.“

„Na klinice přirozeně nastalo hrozné pozdvižení a křik, padla vzrušená slova o soudním předvolání, žalobě a tak podobně. Určitě si dokážete představit, co takové zlomené prsty znamenají pro chirurga, který má nasmlouvaných spoustu modelací prsou a bůhvíjakých dalších nesmyslů. Takový chlap si může dovolit špičkové advokáty a ti hned větrí závratné dolarové honoráře.“

„A jak to dopadlo?“

„Nijak. Vůbec nic proti ní nepodnikl, což bylo asi ze všeho nejpodivnější. Všechno vyšumělo do ztracena, zjevně proto, že to ten chirurg nechtěl zbytečně rozmazávat. Ale stejně, Mikaeli, bylo to dost na pováženou. Žádný jen trošku soudný člověk nenapochoduje za bílého dne do ordinace a nezlomí doktorovi tři prsty. Dokonce ani soudná Lisbeth Salanderová.“

Mikael Blomkvist však s tímto rozbořem tak docela nesouhlasil. Spíš mu připadalo, že celá věc má jasnou logiku, Lisbethinu

logiku, kterou převelice dobře znal. Právě on věděl lépe než kdo jiný, jak racionálně tato mladá žena uvažuje, a přestože její racionalita se od uvažování většinové populace v mnohém liší, vždy se jí neochvějně řídí od začátku až do konce. Mikael ani na vteřinu nezapochoyboval, že se lékař musel dopustit nějakých mnohem větších nepravostí než jen obtěžování milenky nějakého mafiána. Přesto se i on v duchu ptal, jestli Lisbeth tentokrát nepřestřelila, přinejmenším pokud jde o vyhodnocení rizik.

Dokonce si pohrával s myšlenkou, že se záměrně *chtěla* dostat do problémů, možná si představovala, že ji to nějak restartuje. Ale teď jí nejspíš křivdí, vždyť o jejích pohnutkách ani o jejím současném životě neví zhola nic. A zatímco za oknem skučela bouře, Mikael se posadil k počítači, vyhledal si na Googlu všechny odkazy na Franse Baldera a snažil se na opětovném, byť nepřímém shledání s Lisbeth najít něco pozitivního. Každopádně je to lepší než nic a vlastně by měl mít radost, že je stejná jako dřív. Zdá se, že se nezměnila, a kdoví, možná díky ní získal skutečně zajímavý námět. Linus mu od samého začátku lezl na nervy, a zřejmě proto celou věc předem smetl ze stolu, přestože mu mladík předhodil poloviční senzaci. Jakmile se však v příběhu vynořila Lisbeth, hned se na věc začal dívat jinýma očima.

Její inteligenci nebylo záhodno podceňovat, navíc se rozhodla v případě angažovat, což by měl být i pro něj dostatečný důvod k tomu, aby se jím zabýval. Přinejmenším si získané informace může proklepnout zevrubněji, a s troškou štěstí se tak dozví i něco o Lisbeth, a to je přece hotový jackpot, nebo ne?

Proč se do té věci vlastně vůbec míchala?

Rozhodně nebyla žádným pohotovostním IT konzultantem, ale třeba ji rozzuřila nějaká nespravedlnost, takže vystartovala, aby nastolila vlastní pořádek. Ale proč by holku, která se nezdráhá vloupat do jakéhokoli systému, tolik vytočilo proniknutí do něčeho počítače? To nemá logiku. Zlámat prsty chirurgovi, fajn! Ale angažovat se proti nezákonným hackerským útokům? Tím si přece kálí do vlastního hnízda! Na druhou stranu o tom Mikael nic neví.

Pravděpodobně je za tím něco víc. Třeba se s Balderem kamarádí nebo spolu vedou odborné debaty, to se nedá vyloučit.

Mikael zkusmo zadal do Googlu obě jména, ale neobjevil se ani jeden odkaz, nic, co by stálo za řeč. Chvilí seděl, vyhlížel oknem do fujavice a myslel na vytetovaného draka na hubených bílých zádech, na mrazivé období v Hedestadu a na vyhrabaný hrob v Gosseberze.

Poté pokračoval v pátrání po Fransi Balderovi, ale číst všechno by nemělo smysl. U jeho profesní kariéry mu naskočily dva miliony odkazů, zato životopisných údajů tam bylo pomálu. Většinou šlo o vědecké články a odborné komentáře a zdálo se, že Frans Balder neposkytuje žádné rozhovory. Veškeré podrobnosti z jeho života tím nabyly takřka mytických rozměrů — jako by je jeho obdivovatelé z řad studentů zveličili a obdařili značnou porcí romantiky.

Dočetl se, že Frans Balder trpěl v dětském věku vývojovou poruchou, tedy pouze do dne, kdy zašel za ředitelem základní školy na Ekerö a ukázal mu chybu týkající se takzvaných imaginárních čísel, kterou objevil v učebnici matematiky pro devátý ročník. V nových výtiscích již chybu opravili a poté Frans zvítězil v celostátní matematické olympiádě. Tvrдили o něm, že dokáže číst odzadu a vytvářet vlastní palindromy. V rané školní práci zveřejněné na internetu se kriticky vyjádřil o knize H. G. Wellse *Válka světů*: nešlo mu na rozum, že bytosti, které nás ve všem předčí, nedokážou pochopit něco tak zásadního, jako je rozdíl mezi bakteriální flórou na Zemi a na Marsu.

Po skončení gymnázia pokračoval ve studiu informatiky na Imperiall College v Londýně a zakončil ho diplomovou prací o algoritmech v neuronových sítích, která byla považována za epochální revoluci. Stal se bezkonkurenčně nejmladším profesorem Královské vědecké inženýrské akademie a dnes je považován za jednu ze světových kapacit zabývajících se pojmem *technická singularita*, což je okamžik, kdy inteligence počítačů překoná inteligenci lidskou.

Pokud šlo o vzhled a povahové vlastnosti, Frans Balder rozhodně nebyl žádný zázrak. Na všech fotografiích vypadal jako lesní troll s rozježenou hlavou a malýma očkama. Přesto se oženil s překrásnou herečkou Hannou Lindovou, později Balderovou.

Narodil se jim syn, který byl podle reportáže v jednom večerníku, nazvané „Hannin velký žal“, mentálně retardovaný, ačkoli na snímku chlapec nijak zaostale nepůsobil.

Manželství se rozpadlo, následoval dramatický boj o svěření nezletilého dítěte do péče a tehdy se před soudem v Nacce objevil enfant terrible Lasse Westman a plamenně prohlašoval, že Frans Balder by se o syna rozhodně starat neměl, protože ho mnohem víc zajímá „počítačová inteligence než inteligence vlastního dítěte“. Mikael se přestal zabývat rozvodovými tahanicemi a pokusil se soustředit na Balderův výzkum a na jeho právní spory. Kromě toho se dlouho snažil proniknout do zapeklité problematiky kvantových počítačů.

Pak se vrátil k vlastním dokumentům a otevřel složku, kterou si založil před rokem. Jmenovala se *Lisbetin šuplík*. Neměl tušení, jestli mu stále čmúchá v počítači, jestli ji jeho novinářské aktivity ještě vůbec zajímají. Přesto se nedokázal zbavit určité naděje a zapřemýšlel, zda by jí navzdory všemu neměl poslat malý pozdrav. Problém byl samozřejmě následující: Co by jí měl napsat?

Dlouhé osobní dopisy, to nebylo nic pro Lisbeth — tím by ji jen otrávil. Spíš by měl vyrukovat s něčím stručným a trošku záhadným. Zkusil to s otázkou:

Co si má člověk myslet o Balderově umělé inteligenci?

Pak vstal a znovu se zahleděl do chumelenice za oknem.

KAPITOLA 04

20. listopadu

Edwin Needham, občas také přezdíváný Ed the Ned, sice nebyl nejlépe placeným IT technikem ve Spojených státech, zato byl bezpochyby tím nejlepším a nejnadutějším. Jeho táta Sammy, prašivá ovce živořící pouze z boží milosti, byl alkoholem prosáklý potřebštec, který se tu a tam nechával najmout na podřadné práce v přístavu a s oblibou vyražel na pěkně dlouhé flámy, jež nezřídka končily na záchytce nebo na pohotovosti, což se pocho-pitelně neobešlo bez problémů.

Pro Sammyho blízké však byly jeho spanilé jízdy hotovým dobrodiním: jakmile vypadl z domu a nasával jako houba, jeho žena Rita k sobě přitiskla obě děti a chlácholivě jim šeptala, že všechno bude zase dobré. Jinak to doma šlo od desíti k pěti. Rodina bydlela v bostonském Dorchesteru, a když se ji otec rozhodl oblažit svou přítomností, s gustem Ritu zmlátil jako žito a ta pak celé hodiny — někdy i celé dny — zděšeně proplakala zamčená v koupelně.

V nejhorších obdobích zvracela krev, a proto nikoho nepřekvapilo, když v pouhých šestačtyřiceti letech zemřela na vnitřní krvácení, a stejně přirozené bylo i to, že Edova starší sestra začala brát crack a že otec s dětmi málem přišli o střechu nad hlavou.

Edovo dětství bylo vlastně předehrou k dalším trablům. Mladík se už v pubertě přidal k partě, která si říkala The Fuckers, zabývala se především potyčkami s nepřátelskými gangy, loupežnými přepadeními a vykrádáním obchodů s potravinami a pro celý

Dorchester představovala hotovou noční můru. Edův nejlepší kamarád, chlapec jménem David Gottfried, byl otrěsným způsobem zavražděn; nepřátelé ho pověsili na jateční hák a rozsekali mačetami.

Ed se v raném mládí ocitl na šikmé ploše, doslova jednou nohou v podsvětí. I v jeho vzhledu se záhy objevilo cosi tupého a surového a skutečnost, že se nikdy neusmál a postrádal přední zuby, mu na přitažlivosti rovněž nepřidala. Byl to podsaditý, neohrožený pořez se zjizveným obličejem, plným památek na prodělané bitky, ať už s vlastním otcem, nebo s nepřátelskými gangy. Většina učitelů měla z Eda smrtelnou hrůzu. Všichni byli přesvědčeni, že skončí za mřížemi, případně s kulkou v týle. Ale pak se v jeho případě začalo angažovat pár dospělých — zřejmě proto, že v jeho pronikavých modrých očích objevili ještě něco jiného než jen zlobu a agresi.

Ed v sobě měl nezkrotné objevitelské nadšení, energii, díky níž hltal knihy se stejnou intenzitou, s jakou dovedl zlikvidovat vybavení místního linkového autobusu, a často domů vůbec nedorazil. Rád se zdržoval ve škole, v takzvané technické místnosti vybavené počítači, kde dokázal prosedět celé hodiny. Učitel fyziky se švédsky znějícím jménem Larson si všiml Edova technického talentu a zaujetí pro stroje a po místním šetření — jehož se zúčastnila i sociálka — bylo mladíkovi přiznáno stipendium, a navíc získal možnost přestoupit na jinou školu s poněkud více motivujícím osazenstvem.

Ed ve studiích vynikal, získával další stipendia a ocenění a nakonec, což byla po jeho ožehavých začátcích hotová senzace, začal studovat elektroinženýrství a počítačovou vědu na Massachusettském technologickém institutu, přičemž studia zakončil obhajobou doktorské práce o specifických rizicích nových metod asymetrické kryptografie, například RSA. Poté následovaly vysoké posty v Microsoftu a Ciscu a nakonec nastoupil u americké bezpečnostní agentury NSA, sídlící ve Fort Meade v Marylandu.

Nelze popřít, že Edův barvitý životopis nebyl pro takovouto pozici právě nejlepším doporučením, a to nejen kvůli trestné činnosti, již páchal v pubertálních letech. Během studia kouřil trávu,

tíhl k socialistickým či přímo anarchistickým ideálům, a dokonce i v dospělosti ho dvakrát zadrželi pro ublížení na zdraví. Nešlo o nic mimořádného, většinou to byly jen hospodské rvačky, ale stejně. Měl násilnickou povahu a všichni, kdo ho znali, se předem snažili vyhnout veškerým případným konfliktům.

NSA však zajímaly především mladíkovy odborné kvality, a kromě toho byl podzim 2001. Americká rozvědka potřebovala počítačové odborníky tak zoufale, že zaměstnala prakticky kohokoli, a v následujících letech už Edovu loajalitu ani vlastenectví nikdo nezpochybňoval, a pokud snad přece jen ano, jeho klady vždy výrazně převážily.

Ed nebyl jen mimořádně nadaný. Měl v sobě i jakousi posedlost, manickou pečlivost a nesmírnou efektivitu, což byl skvělý předpoklad pro ochránce počítačové bezpečnosti nejtajnější americké vládní instituce. „Do mého systému se žádnej šmejd nenabourá,“ říkával Ed s oblibou. Byla to pro něj otázka osobní prestiže a ve Fort Meade se záhy stal nepostradatelným mužem, na něhož neustále čekal zástup konzultantů. Mnozí měli z Eda pořádný vítr, ostatně nebylo divu, protože nikdy nešel pro slovo daleko a nezřídka na člověka bezdůvodně vyjel. Jednou poslal někam dokonce i samotného šéfa celé NSA, legendárního admirála Charlese O'Connora.

„Použivej tu svou zatracenou přetíženou palici jen na to, na co stačí!“ zařval Ed na admirála, když si dovolil vyslovit nějaké připomínky k jeho práci.

Ale Charles O'Connor nad tím stejně jako ostatní jen mávl rukou. Všichni věděli, že Ed má ke křiku a nadávkám dobrý důvod — dotýčný buď zanedbal bezpečnostní předpisy, nebo mluvil o věcech, o kterých neměl ani ponětí. Ed se nikdy nezabýval špionážní činností, ačkoli díky svým kompetencím měl vše plně pod kontrolou. Organizace v posledních letech čelila prudkým názorovým bouřím: zástupci pravice i levice viděli v NSA samého ďábla, jehož George Orwell zhmotnil ve svém Velkém bratrovi. Edovi však bylo srdečně jedno, čím se NSA zabývá; zajímalo ho jedině to, zda jeho systém bezchybně šlape, a jelikož dosud nezažil rodinu, žil víceméně pořád v kanceláři.

Byl silou, na niž všichni spoléhali, a přestože podstoupil řadu osobních prověrek, nikdy se nenašlo nic, co by se mu dalo vytknout, snad kromě pár pořádných opic, při nichž Ed v poslední době propadal povážlivé sentimentalitě a hořekoval, co všechno musel v životě zakusit, o své práci však nikdy ani nemukl. Mimo svou kancelář mlčel jako hrob, a pokud na něho někdo tlačil, vždy se uchýlil k osvědčeným lžím, což internet a firemní databáze jen potvrdily.

Edova hvězda stále stoupala, a nebyla to náhoda ani výsledek nějakých zákulisních intrik. Nakonec se stal nejvyšším odpovědným bezpečnostním ředitelem a všechno zpřevracel vzhůru nohama, aby si „nějakej zasranej whistleblower nepustil hubu na špacír a nevrátil nám kudlu do zad“.

Ed se svým týmem přitvrdil interní dohled nad každičkým jednotlivým bodem bezpečnostního systému a během svých nekonečných nočních hlídek stvořil cosi, co střídavě nazýval „neproniknutelnou zdí“ a „malým, zatraceně vostrým bloodhoundem“.

„Žádnej šmejd se do systému nedostane, žádnej šmejd do něj nebude bez dovolení strkat rypák,“ prohlašoval Ed a byl na svůj výtvar nezřízeně pyšný.

Tedy přinejmenším až do onoho proklatého listopadového rána. Byl krásný den, obloha jako vymetená. V Marylandu nebylo ani památky po pekelném nečase, který řádil nad Evropou. Lidé nosili jen košile a tenké větrovky a Ed, kterému během let narostl solidní pupek, se svou typickou kolébavou chůzí valil od automatu na kávu.

Byl si plně vědom svého postavení a na nějaký dress code ani v nejmenším nedbal, nosil džíny a kostkovanou dřevorubeckou košili, která mu v pase značně odstávala. Když se teď s povzdechem sesunul k počítači, necítil se právě nejlíp. Bolela ho záda a pravé koleno a nadával na kolegyni Alonu Casalesovou, bývalou policajtku z FBI, velice šarmantní a držkatou lesbu, která ho předevcírem vytáhla na flám, pravděpodobně pouze z čírého sadismu.

Naštěstí nemá na práci nic akutního; musí jen sepsat interní vyhlášku s několika novými instrukcemi pro zodpovědné pracov-

níky OST, což byl program spolupráce s velkými IT-koncerny — Ed dokonce změnil i kódová slova. Moc daleko se však nedostal. Sotva napsal prvních pár vět ve svém obvyklém, poněkud hrubozrnném stylu: Aby zas někdo neměl cukání chovat se jako debil a zůstal i nadále kvalitním paranoidním kyberagentem, vyzývám vás..., rozhoukal se alarm.

Zprvu ho to nijak zvlášť neznepokojilo. Jeho poplašné systémy byly natolik citlivé, že reagovaly na sebemenší odchylku v toku informací. Určitě došlo pouze k nějaké malé anomálii, což může znamenat, že se někdo pokusil překročit svou pravomoc, anebo je to prostě jen banální porucha.

Faktem však bylo, že ani nestačil prověřit situaci. V následujícím okamžiku se totiž událo něco tak děsivého, že tomu na několik vteřin odmítal uvěřit. Jen seděl a vytřeštěně civěl na monitor. Přesto naprosto jasně věděl, k čemu došlo, tedy přinejmenším to věděla ta část Edova mozku, která si zachovala zdravý rozum. Do jejich interní sítě, do systému NSA, pronikl útočník s nástrojem pro vzdálený přístup. V jakémkoli jiném případě by si Ed řekl: „Jen počkejte, hajzlové, já vám zatopím.“ Ale tady, v tom nejuzavřenějším a nejlépe střeženém systému, který se svým týmem během posledního roku promrskal snad sedmtisíckrát, aby jim neunikla ani sebemenší skulinka, ne, ne, to není možný, to se přece nemohlo stát!

Podvědomě zavřel oči, jako by doufal, že pokud tak zůstane sedět dostatečně dlouho, vše zlé se rozplyne. Když však znovu pohlédl na monitor, na poslední slova své nedopsané instrukce, k jeho úžasu se věta před jeho očima dokončila sama: vyzývám vás... abyste přestali dělat ty nezákonné sviňárny, takhle je to jednoduchý. Ten, kdo šmíruje lidi, musí počítat s tím, že lidi začnou šmírovat jeho. To je fundamentální demokratická logika.

„Do prdele, do prdele,“ mručel Ed — což bylo jistou známkou toho, že se opět zmátořil.

Text však pokračoval dál: Klídek, Ede. Radši si zajdi na procházku. Mám root, a to už Ed zařval jako tur. Slovo *root* ho rozběsnilo do nepříčetnosti a během několika minut, kdy počítač bleskurychle prohledával nejtajnější části systému, byl Ed

skálopevně přesvědčen, že ho raní mrtvice, a jako v mlze si všiml, že se kolem něj shlukují lidé.

Hanna Balderová nutně potřebovala zajít na nákup. Lednička zela prázdnotou — došlo pivo i jídlo. Navíc se každou chvíli mohl vrátit Lasse a ten by určitě nejásal radostí, kdyby doma nenašel ani jednoho lahvičky. Venku však zuřila tak beznadějná slota, že nákup odložila, zůstala sedět v kuchyni, cvakala si na mobilu a kouřila, ačkoli to značně škodilo její povadlé pleti, a nejen jí.

Dvakrát nebo třikrát prošla telefonní seznam, jako by doufala, že v něm objeví nějaké nové jméno. Ale samozřejmě žádná nenašla. Samí staří známí, které už přestala zajímat. Pak zavolala Mie, své agentce, i když věděla, že to není nejlepší nápad. Kdysi bývaly výborné kamarádky a společně snily o tom, že dobudou svět. Nyní byla Hanna Miiným špatným svědomím a v poslední době od ní slyšela nesčetné množství omluv a nezávazných slibů. „Jo, pro herečky je stárnutí těžká zkouška, bla bla bla.“ Hannu to štvalo. Proč jí kamarádka radši na rovinu neřekne, že je stará škatule, o kterou už nikdo nestojí?

Ale Mia telefon naštěstí nevzala. Ani pro jednu z nich by to nebyl příjemný rozhovor. Hanna neodolala, nakoukla do Augustaova pokojíku a sevřelo se jí srdce, když si uvědomila, že přišla i o poslední životní poslání, o své mateřství, což jí však paradoxně vlilo do žil novou sílu. Jakýmsi zvráceným způsobem se jí podařilo potlačit prvotní sebelítost, a právě když si v duchu říkala, jestli by přece jen neměla zaběhnout pro pivo, ozval se telefon.

Byl to Frans a Hanně vzrušením ztuhl obličej. Celý den myslela na to, že bývalému manželovi zavolá a řekne mu, ať jí Augusta vrátí, ale dosud k tomu nenašla odvalu. Jednak se jí po synovi stýskalo, jednak se domnívala, že mu u nich bude líp. A taky chtěla odvrátit budoucí katastrofu.

Lasse chce kluka kvůli alimentům a bůhvíjak by to dopadlo, říkala si Hanna, kdyby se zničehonic vynořil na Saltsjöbadenu a uplatnil svůj nárok. Určitě by Franse zmlátil, pak by Augusta odvekl násilím, čímž by ho vyděsil k smrti. Musí to Fransovi vy-

světlit. Vzala telefon a pokusila se bývalému manželovi vyložit, co po něm chce, ale s Fransem nebyla rozumná řeč. Neustále jí omílal, že se něco stalo, něco „fantastickýho a naprosto úžasnýho“.

„Promiň, Fransi, já ti vůbec nerozumím. O čem to mluvíš?“ zeptala se Hanna.

„August je savant! Je to génius!“

„Nepřeskočilo ti?“

„Naopak, drahoušku, konečně se mi rozbřeslo. Musíš sem přijet, jo, a nejlíp hned teď! To je jediná možnost, jinak to nepochopíš! Zaplatím ti taxík. Slibuju, že budeš naprosto v šoku. Pochop, August má fotografickou paměť a nějakým záhadným způsobem ovládá všechny taje perspektivní kresby. Je tak nádherný, tak věrný, Hanno, září jako světlo z jiného světa!“

„Co září?“

„Ten jeho semafor. Copak jsi neslyšela, jak jsem ti povídal, že jsme onedny večer přecházeli přes křižovatku, a on teď nakreslil několik dokonalých skic, no vlastně víc než dokonalých...“

„Víc než...“

„Jak jinak ti to mám říct? Není to jen přesný obraz scenerie, která mu utkvěla v hlavě, Hanno, je v tom něco víc, jako by August objevil nějaký další rozměr. Ten jeho výtvar tak podivně září, a navíc z něj přímo číší matematická souměrnost, jako by měl znalosti axonometrie.“

„Axo...?“

„To je fuk, Hanno! Musíš se přijet podívat,“ trval na svém Frans a Hanna tomu pomalu začínala rozumět.

August zčistajasna začal kreslit jako umělec, tedy alespoň podle Fransova tvrzení, a pokud její bývalý manžel mluví pravdu, je to samozřejmě fantastické. Smutné však bylo, že Hanna necítila žádnou radost, i když zpočátku nechápala proč. Pak jí to došlo. Bylo to proto, že ke zlomu došlo u Franse. Za těch několik let, co chlapec bydlel u ní a Lasseho, neudělal sebemenší pokrok, jen vyseďoval nad svými skládankami a kostkami a nevypravil ze sebe ani slovíčko, tedy s výjimkou častých záchvatů, kdy nepřičetně řval a mlátil sebou, a pak najednou bum — po pár měsících u táty je z něj génius.

Prostě to pro ni byla trochu silná káva. Kvůli chlapci ji to samozřejmě těšilo, ačkoli jisté bolesti se ubránit nedokázala, ale co bylo ze všeho nejhorší — Fransovo sdělení ji zdaleka nepřekvapilo tak, jak by mělo. Nesedla si na zadek, nekroutila konsternovaně hlavou a nešeptala, že to není možné. Naopak, ve skrytu duše něco takového očekávala. Samozřejmě nevěděla, že syn začne vytvářet fotograficky přesné kresby pouličních semaforů, ale cítila, že pod zdánlivě netečným povrchem se cosi skrývá.

Vytušila to z jeho očí, z pohledů, které v okamžicích vzrušení jako by registrovaly každičkou podrobnost ve svém okolí. Vytušila to z chlapcova způsobu, jakým naslouchal učitelům, z jeho nervózního listování učebnicemi matematiky, jež mu koupila, a hlavně z těch jeho neustálých čísel. Byla to hotová záhada. Chlapec dokázal celé hodiny smolit nekonečné řady nepochopitelných čísel. Hanna se v nich pokoušela najít nějaký smysl nebo aspoň přijít na to, oč se jedná. Ale ať se namáhala sebevíc, chlapcově zálibě nikdy na kloub nepřišla a nyní si uvědomila, že jí uniklo něco veledůležitého. Byla příliš nešťastná a zaujatá sama sebou, než aby dokázala pochopit, co se v synově hlavičce odehrává.

„Já nevím,“ řekla.

„Co nevíš?“ zeptal se popuzeně Frans.

„Nevím, jestli přijedu,“ pokračovala Hanna a vtom zaslechla rámus u vchodových dveří.

Lasse se dostavil v doprovodu svého starého opileckého kumpána Rogera Wintera. Hanna se k nim vyděšeně otočila zády, zamumlala do telefonu omluvu a už kdoví pokolikáté si uvědomila, že je příšerná matka.

Frans zůstal stát s telefonem v ruce na šachovnicové podlaze v ložnici a nadával. Tuhle podlahovou krytinu zvolil právě proto, že oslovovala jeho matematický cit pro řád. Jednotlivá políčka se odrážela v zrcadlových dveřích šatních skříní po obou stranách postele a vytvářela iluzi nekonečna. Někdy mu připadalo, jako by se políčka zdvojovala, jako by z jejich pravidelného uspořádání vystupovalo cosi živého, stejně jako neurony vytvářejí myšlenky

a sny a počítače zase binární kódy. V tuto chvíli však byl zaujat něčím zcela jiným.

„Chlapečku, copak se to děje s tvou maminkou?“ řekl.

August seděl na zemi vedle něj a pojídal chleba se sýrem a kyselou okurkou. Soustředěně k otci vzhlédl a Frans opět bláhově očekával, že z něj vypadne něco dospělého a rozumného. To byla samozřejmě hloupost. August toho nenamluvil o nic víc než předtím a o chátrajících vyhořelých ženských nevěděl zhora nic. To jen chlapcovy kresby v otci zažehly novou naději.

Obrázky — v této chvíli byly tři — Frans chvílemi považoval nejen za důkaz synova uměleckého a matematického nadání, ale i jisté intelligence. Díky dokonalým geometrickým proporcím vypadaly tak zrale, že zdaleka neodpovídaly chlapcově údajné mentální zaostalosti. Nebo lépe řečeno, bylo to Fransovým zbožným přáním. Touto problematikou se začal zabývat již před mnoha lety, a nikoli pouze proto, že stejně jako všichni ostatní viděl v kině *Rain Mana*.

Jako otec autistického chlapce poměrně záhy narazil na pojem *savant*, označující člověka s těžkými kognitivními nedostatky, současně však obdařeného mimořádnými schopnostmi v určitém oboru, talentem, jehož součástí je fantastická paměť a detailní vidění světa. Frans od začátku tušil, že podobnou nadějí se kojí spousta rodičů, kteří doufají, že neobyčejné vlohy jejich dítěte budou jistou náplastí na ránu, již představuje samotná diagnóza. Ale pravděpodobnost byla naprosto mizivá.

Savantské nadání se obvykle projeví u jednoho z deseti autistických dětí a většinou se zdaleka nejedná o tak výjimečné talenty, jako byl filmový Rain Man. Někteří autisté dokážou určit, na jaký den v týdnu připadne určité datum v rozsahu několika staletí — ano, v ojedinělých případech dokonce v rozmezí celých čtyř tisíciletí.

Jiní jsou posedlí encyklopedickými znalostmi v určitém oboru, například znají nazpaměť autobusové jízdní řády nebo telefonní čísla. Další zase dovedou zpaměti počítat s vysokými čísly, případně si pamatují, jaké počasí panovalo v každém dni jejich života, jiní umějí na vteřinu určit přesný čas, aniž se

podívají na hodinky. Mezi dětmi s poruchou autistického spektra se však vyskytuje i řada více či méně pozoruhodných talentů a Frans věděl, že osoby s těmito vlastnostmi se nazývají savanti, což jsou lidé, kteří navzdory svým omezením umějí něco zcela jedinečného.

Pak existuje ještě užší podskupina autistů a Frans se domníval, že do ní patří i August. Byli to takzvaní *geniální savanti*, jednotlivci obdaření geniálním nadáním. Třeba Kim Peek, který již zemřel na srdeční infarkt. Nedokázal se sám obléknout a byl silně mentálně retardovaný, přesto si dokázal zapamatovat dvanáct tisíc knih a bleskurychle zodpovědět téměř jakoukoli věcnou otázku. Byl jako živoucí databanka. Říkalo se mu *kimputer*.

Dále tam patřili hudebníci jako Leslie Lemke, zaostalý slepec, který v šestnácti letech zničehonic sedl ke klavíru a bez jakékoli přípravy bezchybně zahrál Čajkovského Klavírní koncert č. 1, i když ho předtím slyšel jen jedinkrát v televizi. A především měl Frans na mysli Angličana Stephena Wiltshira, mentálně postiženého chlapce, jenž ze sebe vypravil své první slovo až v šesti letech — a to slovo bylo *papír*.

Stephen dovedl již mezi osmým a desátým rokem dokonale přenést na papír celé komplexy budov, zobrazené do nejmenších podrobností, stačilo, když je předtím jen letmo zahlédl. Jednou letěl vrtulníkem nad Londýnem a zíral na ulice plné domů. Pak nakreslil dokonale věrné panoráma celého města, a rozhodně nešlo o pouhou nápodobu skutečnosti. Z jeho díla vyzařovala zvláštní svébytnost a nyní je ve všech ohledech pokládán za velkého umělce. Takovéto zázračné schopnosti se však projevovaly téměř výhradně u chlapců.

Pokud šlo o dívky, geniální nadání dostala do vínku pouze každá šestá holčička se savantským syndromem, což zřejmě souvisí s jednou z hlavních příčin autismu — příliš vysokými dávkami testosteronu, jimž je vystaven plod v děloze, a to se logicky týká zejména chlapečků. Testosteron může poškodit mozkovou tkáň plodu, konkrétně levou hemisféru, která se vyvíjí pomaleji než pravá, a je tudíž zranitelnější. Savantský syndrom je vlastně kompenzací pravé hemisféry za poškození té levé.

Vzhledem k tomu, že obě hemisféry se od sebe liší — levá část zodpovídá za abstraktní myšlení a schopnost spojovat věci do širších souvislostí —, výsledek občas bývá velice pozoruhodný. Postižené dítě získává novou perspektivu, zvláštní schopnost uložit si do paměti nejmenší podrobnosti, a pokud Frans synovy kresby správně pochopil, August na svítící semafor nahlížel zcela jinými očima než ostatní lidé. Byl tehdy plně soustředěný a jeho mozek dokázal bleskurychle odfiltrovat veškeré podružnosti a soustředit se na to podstatné, na sám smysl dopravní signalizace: jdi, nebo stůj. Fransův zrak rozptylovalo mnoho věcí, především myšlenky na Farah Šarifovou, a přechod se u něj pojil s tokem vzpomínek a nadějí týkajících se Farah. August ho však viděl přesně takový, jaký ve skutečnosti byl.

Přechod, semafor i povědomého chlapíka, jenž právě přecházel ulici, si vryl do paměti do sebemenších detailů, a až po několika týdnech pocítil potřebu zvěčnit to všechno na papíře. Nejpodivnější však bylo, že chlapec do kresby zvláštním způsobem vtělil sám sebe, a toto skryté poselství bylo mnohem působivější než semaforey a muž na přechodu. August se chtěl pochlubit: Podívej, co umím! Frans stále dokola zíral na synovy kresby a pak ho prudce bodlo u srdce.

Dostal strach, aniž tušil proč. Věděl však, že jeho tíseň souvisí s mužem na obrázku. Měl tvrdé, lesklé oči, zaťaté čelisti a podivně úzké, téměř neviditelné rty. Čím déle si Frans kresbu prohlížel, tím více jeho strach vzrůstal, až ho náhle zaplavila ledová hrůza. Kresba mu připadala jako výstraha.

„Miluju tě, synáčku,“ zamumlal zcela mimoděk a zřejmě větu ještě několikrát zopakoval, protože slova vycházející z jeho úst zněla stále cizěji.

Zabolelo ho, že je nikdy předtím nevyslovil, a když se vzpamatoval z prvotního šoku, uvědomil si, jak jsou ponižující — copak jeho jediné dítě musí vynikat výjimečnými vlohami, aby ho miloval? No, každopádně je to celý on, vždyť se odjakživa chorobně soustředil výhradně na výkon.

Vždy ho zajímalo jen to, co bylo nějak mimořádné či světoborné, a když opustil Švédsko a vydal se do Silicon Valley, sotva si

na Augusta vzpomněl. Syn byl pouze rušivým elementem v epochálně převratných objevech, jimiž se zabýval.

Ale nyní si přísahal, že od tohoto okamžiku svůj přístup změní. Hodí přes palubu výzkum i všechno ostatní, co ho během posledních měsíců sužovalo a trýznilo, a bude se věnovat jen chlapci.

Od této chvíle z něj bude úplně jiný člověk.

KAPITOLA 05

20. listopadu

Nikdo nechápal, proč Gabriella Graneová nakonec zakotvila u bezpečnostní policie, tím méně ona sama. Patřila k dívkám, jimž všichni prorokovali zářnou budoucnost. Nyní se její staré kamarádky z Djurholmu podivovaly nad tím, že ačkoli je jí už třiatřicet let, stále není známá, vdaná ani bohatá.

„Co je s tebou, Gabriello? To chceš celý život dělat policajtku?“

Gabriella většinou neprotestovala ani se neohradila, že ve skutečnosti není policistka, nýbrž pracuje jako analytička, a že se dnes zabývá mnohem sofistikovanějšími texty než dřív, když pracovala na ministerstvu zahraničí nebo když smolila letní úvodníky pro *Svenska dagbladet*. Navíc o většině věcí stejně nesměla mluvit. Lepší bylo držet jazyk za zuby, kašlat na sociální status a jednoduše se smířit s tím, že práci u bezpečnostní policie považují její snobské kamarádky i intelektuální přátelé za nejhlubší pokles na společenském žebříčku.

V jejich očích byla bezpečnostní policie bandou pravičáckých omezenců, kteří ze skrytých rasistických pohnutek pronásledují Kurdy a Araby, překračují svou pravomoc, jak se jim to zrovna hodí, bezostyšně kryjí staré sovětské špiony a při tom všem se nerozpakují páchat závažnou trestnou činnost. V některých věcech s nimi Gabriella samozřejmě souhlasila. Tajná služba se dopustila mnoha přehmatů a mylných úsudků a Zalaščenkova aféra byla nejtemnější skvrnou na její pověsti. Ale i zde se nabízela zajímavá a smysluplná práce, především nyní, po všech provedených čistkách, a Gabrielle občas připadalo, že právě u bezpečnostní